

แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 7 การบัญชีสำหรับธุรกิจผลิตสินค้า

หัวข้อเนื้อหา

1. ปัจจัยการผลิตที่จำเป็นเพื่อผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูป
2. บัญชีที่ใช้บันทึกต้นทุนการผลิตสินค้า
3. สินค้าคงเหลือของกิจการผลิตสินค้า
4. การบันทึกบัญชีในวงจรการผลิตสินค้า
5. การเปรียบเทียบการจัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
6. การจัดทำต้นทุนการผลิต
7. การจัดทำแสดงฐานะการเงิน

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกความแตกต่างระหว่างธุรกิจผลิตสินค้าและธุรกิจซื้อมาขายไป
2. ยกตัวอย่างปัจจัยการผลิตได้ว่าเป็นวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต
3. อธิบายวงจรการบันทึกบัญชีของธุรกิจผลิตสินค้าและสามารถบันทึกบัญชีเกี่ยวกับวัตถุดิบ ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายในการผลิต สินค้าสำเร็จรูป และการขายสินค้า
4. สามารถจัดทำต้นทุนการผลิตและสามารถคำนวณหาต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ
5. สามารถจัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและเข้าใจความแตกต่างในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จระหว่างธุรกิจผลิตสินค้าและธุรกิจซื้อมาขายไป
7. สามารถจัดทำแสดงฐานะการเงินและเข้าใจความแตกต่างในรายการสินค้าคงเหลือระหว่างธุรกิจผลิตสินค้าและธุรกิจซื้อมาขายไป

วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

วิธีการสอน สอนตามขั้นตอนการพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง ซึ่งสอดคล้องกับที่ระบุไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอนแนะนำตัว อธิบายเนื้อหารายวิชา จุดประสงค์ และเป้าหมายของรายวิชา เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล แนะนำหนังสือ ตำรา เอกสารประกอบการสอน และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม
2. การนำเข้าสู่บทเรียนโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากประเด็นสำคัญ
3. อาจารย์สรุปประเด็นสำคัญ
4. บรรยายและสาธิตประกอบสื่อการสอนและการฉาย PowerPoint บทเรียน
5. อภิปรายและซักถาม
6. สอดแทรกการปลูกฝังความมีระเบียบวินัย การเคารพในกฎระเบียบ สาระและกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักในคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ
7. ให้นักศึกษาทำคำถามทบทวนและแบบฝึกปฏิบัติท้ายบท

สื่อการเรียนการสอน

1. PowerPoint
2. เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี
3. คำถามทบทวนและแบบฝึกปฏิบัติท้ายบทที่ 7
4. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากฐานข้อมูลของสำนักวิทยบริการและอินเทอร์เน็ต และ
5. กิจกรรมประจำบทเรียนบทที่ 7 พร้อมการประเมินผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. กิจกรรมประจำบทเรียนบทที่ 7 และจิตพิสัย จำนวน 10 คะแนน
2. คำถามทบทวนบทที่ 7 จำนวน 10 คะแนน
3. แบบฝึกปฏิบัติบทที่ 7 จำนวน 10 คะแนน

บทที่ 7**การบัญชีสำหรับธุรกิจผลิตสินค้า
(Accounting for Manufacturing Businesses)**

กิจการสามารถแยกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ได้แก่ ธุรกิจบริการ (Service business) ธุรกิจซื้อขายไป/ธุรกิจพาณิชย์กรรม (Merchandize business) และธุรกิจผลิตสินค้า/ธุรกิจอุตสาหกรรม (Manufacturing business) สำหรับการบัญชีสำหรับธุรกิจผลิตสินค้า (Accounting for manufacturing business) ในบทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบถึงบัญชีค่าใช้จ่ายประเภทต่างๆ ที่นำมาคำนวณต้นทุนผลิตสินค้า รวมทั้งสินค้าคงเหลือประเภทต่างๆ และการจัดทำต้นทุนการผลิต เพื่อแสดงต้นทุนสินค้าที่ผลิตได้ระหว่างปี งบประมาณ การผลิตเป็นรายงานทางการเงินที่กิจการผลิตสินค้าจัดทำเพิ่มขึ้นจากงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จของกิจการซื้อขายสินค้า ในกรณีที่กิจการผลิตสินค้าชนิดเดียวอาจทราบต้นทุนต่อหน่วยของสินค้าที่ผลิตได้ในรอบปีโดยการคำนวณจากต้นทุนการผลิตทั้งสิ้นหารด้วยปริมาณสินค้าที่ผลิตได้ แต่ในกิจการผลิตสินค้าขนาดใหญ่ที่ผลิตสินค้าหลายชนิดจากแผนกงานต่างๆ หรือมีกรรมวิธีในการผลิตแตกต่างกัน กิจการย่อมต้องการทราบต้นทุนการผลิตแต่ละขั้นตอนโดยละเอียด ดังนั้น กิจการดังกล่าวนี้จะต้องใช้วิธีการบัญชีต้นทุน (Cost accounting) หรือการบัญชีบริหาร (Management accounting) เพื่อให้ทราบต้นทุนต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการวางแผนงานและการควบคุม ซึ่งวิธีการบัญชีต้นทุนหรือการบัญชีบริหารนี้นักศึกษาจะได้ศึกษาในวิชาการบัญชีต้นทุนหรือวิชาการบัญชีบริหารเป็นวิชาหนึ่งแยกต่างหากในลำดับต่อไป

เนื้อหาในบทนี้จะแบ่งออกเป็น 7 ส่วน ซึ่งประกอบด้วย 7.1 ปัจจัยการผลิตที่จำเป็นเพื่อผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูป 7.2 บัญชีที่ใช้บันทึกต้นทุนการผลิตสินค้า 7.3 สินค้าคงเหลือของกิจการผลิตสินค้า 7.4 การบันทึกบัญชีในวงจรการผลิตสินค้า 7.5 การเปรียบเทียบการจัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ 7.6 การจัดทำต้นทุนการผลิต และ 7.7 การจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน

7.1 ปัจจัยการผลิตที่จำเป็นเพื่อผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูป

กิจการผลิตสินค้า/กิจการอุตสาหกรรม (Manufacturing firm) หมายถึง กิจการที่ซื้อวัตถุดิบมาจากซัพพลายเออร์ (Supplier) ซึ่งเป็นผู้จัดส่งวัตถุดิบนั้นมาผ่านกระบวนการผลิต โดยใช้แรงงานและปัจจัยการผลิตที่จำเป็นเพื่อแปลงสภาพวัตถุดิบนั้นมาเป็นสินค้าสำเร็จรูป ตัวอย่างกิจการผลิตสินค้า เช่น กิจการผลิตเสื้อผ้า กิจการผลิตยางรถยนต์ เป็นต้น (จารี หิรัญรัมย์ และคณะ, 2555, หน้า 14-1 – 14-2; พยอม สิงห์เสนห์ และ นรินุช เมฆวิชัย, 2547, หน้า 13-1 – 13-14; อุษณีย์ ตั้งปฏิภาณ, 2556, หน้า 134 – 162) ซึ่งมีปัจจัยการผลิตที่จำเป็นเพื่อผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูป ดังต่อไปนี้

1. วัตถุดิบทางตรง (Direct materials) หมายถึง วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตสินค้า การพิจารณาว่าเป็นวัตถุดิบทางตรงหรือไม่ ให้พิจารณาดังนี้

1.1 สามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน เนื่องจากเป็นส่วนประกอบหลักของสินค้าสำเร็จรูป เช่น กิจการผลิตเสื้อ วัตถุดิบทางตรง คือ ผ้า หรือกิจการผลิตโต๊ะ วัตถุดิบทางตรง คือ ไม้ เป็นต้น

1.2 สามารถระบุได้ชัดเจนว่า ในการผลิตสินค้าหนึ่งหน่วยต้องใช้วัตถุดิบทางตรงเท่าไร เช่น เสื้อ 1 ตัว ใช้ผ้า 2 เมตร เป็นต้น

2. ค่าแรงงานทางตรง (Direct labor) หมายถึง ค่าแรงที่เป็นส่วนประกอบหลักในการเปลี่ยนสภาพวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป การพิจารณาว่าเป็นค่าแรงทางตรงหรือไม่ให้พิจารณา ดังนี้

2.1 เป็นค่าแรงหลักในการแปลงสภาพวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปเช่น ผลิตเสื้อ ค่าแรงงานทางตรง คือ ค่าแรงของพนักงานตัดเย็บ

2.2 สามารถระบุได้ชัดเจนว่า ในการผลิตสินค้าหนึ่งหน่วยต้องใช้ค่าแรงงานทางตรงเท่าไร เช่น เสื้อ 1 ตัว ต้องใช้เวลาตัดเย็บ 5 ชั่วโมง คิดเป็นค่าแรง 50 บาท เป็นต้น

3. ค่าใช้จ่ายในการผลิต (Manufacturing overhead) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการผลิตซึ่งไม่ใช่วัตถุดิบทางตรงและค่าแรงทางตรง เช่น วัตถุดิบทางอ้อม (Indirect materials) ค่าแรงงานทางอ้อม (Indirect labor) ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร ค่าสาธารณูปโภคในโรงงาน เป็นต้น ดังนั้นในการจำแนกปัจจัยการผลิต ให้ถือว่าค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการผลิตซึ่งไม่สามารถจัดประเภทเป็นวัตถุดิบทางตรงและค่าแรงทางตรงให้จัดประเภทเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต

ค่าใช้จ่ายที่นำมาจำแนกเป็นปัจจัยการผลิตทั้ง 3 ประเภทนั้น ต้องเป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้า คือ ต้องเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในโรงงานเท่านั้น สำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในสำนักงาน เช่น ค่าเสื่อมราคา-อุปกรณ์สำนักงาน ค่าสาธารณูปโภคในสำนักงาน ให้จัดเป็นค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ห้ามนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในสำนักงานมาจัดเป็นปัจจัยในการผลิต

7.2 บัญชีที่ใช้บันทึกต้นทุนการผลิตสินค้า

เพื่อให้ทราบต้นทุนการผลิตสินค้า กิจกรรมจะทำบัญชีต่างๆ เพื่อแสดงส่วนประกอบของต้นทุนการผลิตสินค้า ดังนี้

1. บัญชีแสดงวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตสินค้า ประกอบด้วย บัญชีวัตถุดิบคงเหลือ บัญชีซื้อวัตถุดิบ บัญชีค่าขนส่งเข้า และบัญชีส่งคืนวัตถุดิบ บัญชีซื้อวัตถุดิบมีวิธีการลงบัญชีเช่นเดียวกับบัญชีซื้อสินค้า
2. บัญชีค่าแรงงานทางตรง เป็นบัญชีเดียวที่ใช้บันทึกต้นทุนการผลิตสินค้า
3. บัญชีต่างๆ ที่ใช้บันทึกค่าใช้จ่ายในการผลิต ได้แก่ บัญชีค่าแรงงานทางอ้อม บัญชีเงินเดือนผู้ควบคุมงาน บัญชีค่าไฟฟ้า บัญชีค่าซ่อมแซมอาคารโรงงานและเครื่องจักร บัญชีค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดของโรงงาน นอกจากนี้ มีบัญชีค่าวัสดุโรงงานที่ใช้ บัญชีค่าเบี้ยประกันโรงงาน บัญชีค่าเสื่อมราคาอาคารโรงงาน และบัญชีค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอุปกรณ์ ซึ่งจะมีการบันทึกบัญชีเมื่อทำรายการปรับปรุงในวันสิ้นงวดบัญชี

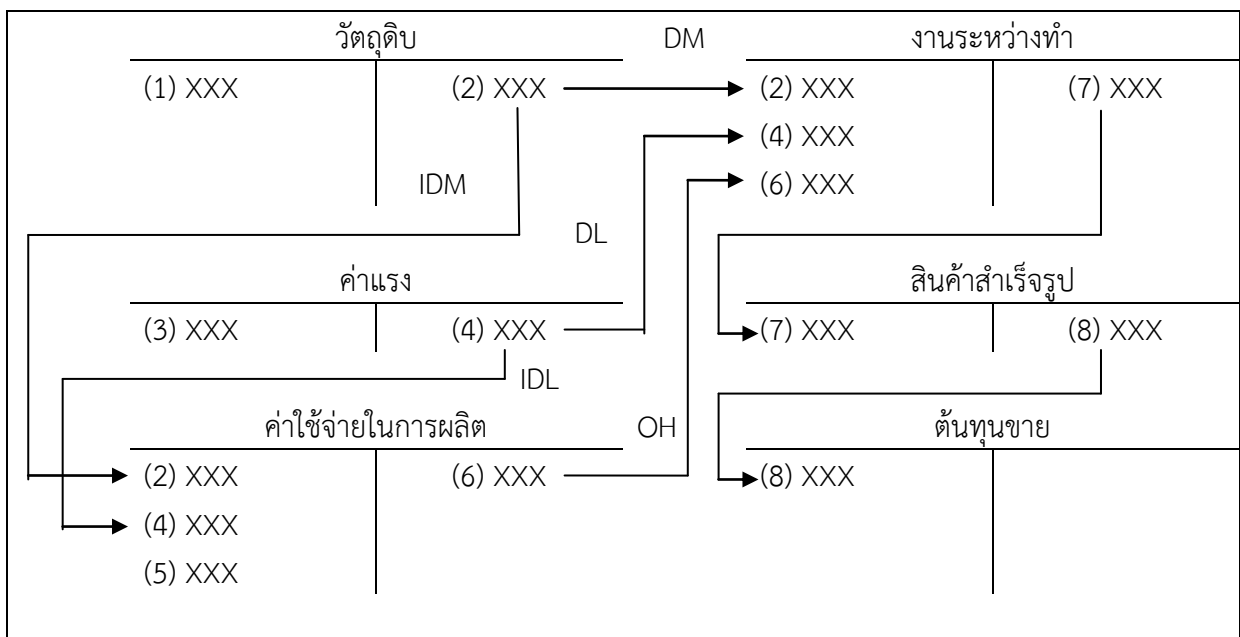
7.3 สินค้าคงเหลือของกิจการผลิตสินค้า

ต้นทุนการผลิตสินค้า ประกอบด้วย ค่าใช้จ่าย 3 ประเภทดังกล่าวข้างต้น โดยปกติแล้วต้นทุนการผลิตทั้งสิ้นที่เกิดขึ้นในงวดบัญชีหนึ่งอาจไม่ใช่ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตได้ทั้งหมด เพราะในวันสิ้นงวดบัญชีอาจมีสินค้าที่ยังผลิตไม่เสร็จ เรียกว่า งานระหว่างทำ ดังนั้น ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตขึ้นในงวดบัญชียุ่้น เท่ากับ ต้นทุนการผลิตส่วนที่เป็นงานระหว่างทำเมื่อต้นงวดบัญชี บวกกับ ต้นทุนการผลิตสินค้าทั้งสิ้น หักด้วย ต้นทุนการผลิตส่วนที่เป็นงานระหว่างทำเมื่อสิ้นงวดบัญชี

สินค้าคงเหลือของกิจการผลิตสินค้าอาจจำแนกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ วัตถุดิบ งานระหว่างทำ และสินค้าสำเร็จรูป เพื่อให้ทราบยอดสินค้าคงเหลือแต่ละประเภทจำเป็นต้องมีการตรวจนับและตีราคาเมื่อสิ้นงวดบัญชี สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือเมื่อต้นงวดบัญชีจะมียอดยกมาทางด้านเดบิตของบัญชีสินค้าสำเร็จรูป ในกรณีที่กิจการใช้วิธีบันทึกสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด (Periodic inventory method) ระหว่างปีจะไม่มีการลงรายการเพิ่มเติมในบัญชีนี้ เมื่อทำรายการปิดบัญชีสินค้าสำเร็จรูปคงเหลือต้นงวดนี้จะปิดโอนไปบัญชีกำไร

ขาดทุนรวมทั้งบันทึกสินค้าสำเร็จรูปคงเหลือเมื่อสิ้นงวดไว้ในบัญชี งานระหว่างทำคงเหลือและวัตถุดิบคงเหลือ มีวิธีปฏิบัติทำนองเดียวกับสินค้าสำเร็จรูป นั่นคือ เมื่อต้นงวดบัญชีให้บันทึกยอดยกมาไว้ทางด้านเดบิตของบัญชีงานระหว่างทำ และบัญชีวัตถุดิบตามลำดับ เมื่อทำรายการปิดบัญชีให้ปิดโอนงานระหว่างทำและวัตถุดิบต้นงวดไปยังบัญชีต้นทุนการผลิต รวมทั้งบันทึกงานระหว่างทำและวัตถุดิบคงเหลือสิ้นงวด เพื่อคำนวณต้นทุนสินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตได้ระหว่างปี

ในกรณีที่กิจการผลิตสินค้าใช้วิธีบันทึกสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual inventory method) ซึ่งมีวงจรการบันทึกบัญชีตามภาพที่ 7.1 ในกระบวนการบันทึกบัญชีของกิจการผลิตสินค้ามีวงจรบันทึกบัญชีดังนี้ กิจการซื้อวัตถุดิบมาเพื่อใช้ในการผลิตสินค้า จากนั้นใส่ต้นทุนแปลงสภาพ (Conversion cost) ได้แก่ แรงงานคนและค่าใช้จ่ายในการผลิตต่างๆ เพื่อแปลงสภาพวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป โดยนำปัจจัยการผลิต ได้แก่ วัตถุดิบ ค่าแรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต บันทึกเข้าบัญชีงานระหว่างทำ เมื่อผลิตสินค้าเสร็จให้โอนบัญชีงานระหว่างทำเป็นสินค้าสำเร็จรูป เมื่อขายสินค้าให้ตัดสินค้าสำเร็จรูปเป็นต้นทุนขาย

ภาพที่ 7.1 กระบวนการบันทึกบัญชีของกิจการผลิตสินค้า

ที่มา: อุษณีย์ ตั้งปฏิภาณ (2556, หน้า 136)

(1) การซื้อวัตถุดิบ	(5) บันทึกค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต
(2) การจัดสรรวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต DM คือ วัตถุดิบทางตรง IDM คือ วัตถุดิบทางอ้อม	(6) โอนค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้าบัญชีงานระหว่างทำ OH ค่าใช้จ่ายในการผลิต
(3) การบันทึกค่าแรง	(7) โอนงานระหว่างทำเป็นสินค้าสำเร็จรูป ตามจำนวนที่ผลิตเสร็จ
(4) การจัดสรรค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิต DL คือ ค่าแรงทางตรง IDL คือ ค่าแรงทางอ้อม	(8) โอนสินค้าสำเร็จรูปเป็นต้นทุนขาย

7.4 การบันทึกบัญชีในวงจรการผลิตสินค้า

การบันทึกบัญชีในวงจรการผลิตสินค้า ประกอบด้วย 1. การบันทึกบัญชีวัตถุดิบ เป็นการบันทึกบัญชีเมื่อซื้อและจัดสรรวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต 2. การบันทึกบัญชีค่าแรง เป็นการบันทึกบัญชีค่าแรงและจัดสรรค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิต 3. การบันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต เป็นการบันทึกค่าใช้จ่าย จัดสรรค่าใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตและจัดสรรค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้าสู่กระบวนการผลิต และ 4. การบันทึกงานระหว่างทำเป็นสินค้าสำเร็จรูป เป็นการโอนสินค้าที่ผลิตเสร็จเป็นสินค้าสำเร็จรูป ดังนี้

1. การบันทึกบัญชีวัตถุดิบ เป็นการบันทึกบัญชีเมื่อซื้อและจัดสรรวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต ดังนี้

1.1 การบันทึกบัญชีสำหรับวัตถุดิบ การซื้อวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าของกิจการ สามารถซื้อเป็นเงินสดหรือเงินเชื่อก็ได้ สามารถทำได้ดังนี้

การบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป	บัญชีแยกประเภท
เดบิต วัตถุดิบ เครดิต เงินสด/เจ้าหนี้การค้า บันทึกการซื้อวัตถุดิบ	วัตถุดิบ ----- XXXX

ข้อสังเกต กิจการผลิตสินค้าต้องบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual inventory system) ดังนั้น เมื่อมีการซื้อวัตถุดิบจงเดบิตบัญชีวัตถุดิบ แทนบัญชีซื้อ

1.2 การบันทึกวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต คือ การนำวัตถุดิบเข้าสู่การผลิตเพื่อผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูป โดยเบิกวัตถุดิบตามจำนวนที่ต้องการใช้ ซึ่งอาจไม่เท่ากับจำนวนที่ซื้อ โดยทุกครั้งที่มีการเบิกวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิตต้องมีการจัดประเภทวัตถุดิบเป็นวัตถุดิบทางตรง หรือ วัตถุดิบทางอ้อม ถ้าเป็นวัตถุดิบทางตรงให้บันทึกเข้าบัญชีงานระหว่างทำ แต่ถ้าเป็นวัตถุดิบทางอ้อมให้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต ซึ่งสามารถบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป ดังนี้

การบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป
เดบิต งานระหว่างทำ (วัตถุดิบทางตรง DM) ค่าใช้จ่ายในการผลิต (วัตถุดิบทางอ้อม IDM) เครดิต วัตถุดิบ บันทึกการเบิกวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต

บัญชีแยกประเภท	
วัตถุดิบ	งานระหว่างทำ
(1) XXX	(2) DM
(2) DM	(2) DM
(2) IDM	ค่าใช้จ่ายในการผลิต
	(2) IDM

XXX คือ จำนวนวัตถุดิบทั้งหมดที่ซื้อ โดยจะเกิดขึ้นเมื่อซื้อวัตถุดิบ
DM (Direct materials) คือ จำนวนวัตถุดิบทางตรงที่นำเข้าสู่กระบวนการผลิต
IDM (Indirect materials) คือ จำนวนวัตถุดิบทางอ้อมที่นำเข้าสู่กระบวนการผลิต

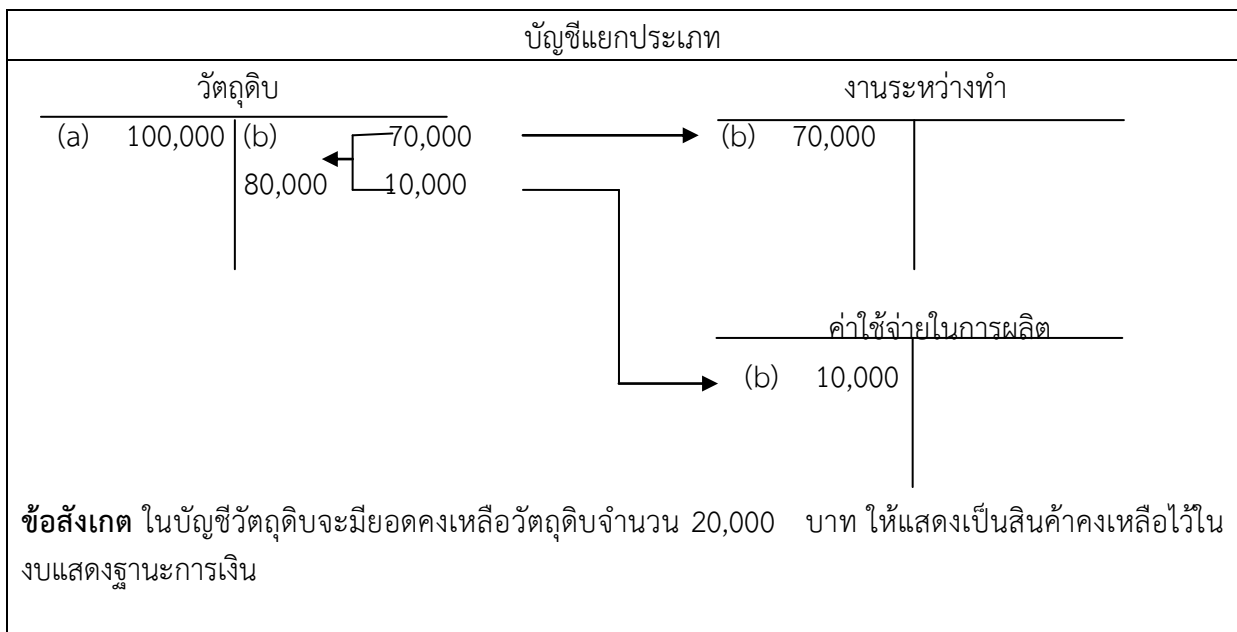
ตัวอย่างที่ 7.1 บริษัท มณฑา จำกัด วันที่ 1 ม.ค. 25X1 ซื้อวัตถุดิบในการผลิตเสื้อทั้งหมด 100,000 บาท ในวันที่ 15 ม.ค. 25X1 มีการเบิกวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิตจำนวน 80,000 บาท โดยเป็นวัตถุดิบทางตรง จำนวน 70,000 บาท และวัตถุดิบทางอ้อม จำนวน 10,000 บาท
การบันทึกบัญชีของรายการค้าข้างต้นในสมุดรายวันทั่วไป มีดังต่อไปนี้

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

วันเดือนปี		รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X1							
ม.ค.	1	วัตถุดิบ	103	100,000	-		
		เงินสด	101			100,000	-
		บันทึกซื้อวัตถุดิบ					
	15	งานระหว่างทำ	104	70,000	-		
		ค่าใช้จ่ายในการผลิต	508	10,000	-		
		วัตถุดิบ	103			80,000	-
		บันทึกการจัดสรรวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต					

ข้อสังเกต วันที่ซื้อวัตถุดิบ จะบันทึกบัญชีวัตถุดิบ ซึ่งยังไม่มีแยกประเภทว่าเป็นวัตถุดิบทางตรงหรือ วัตถุดิบทางอ้อม เมื่อมีการเบิกวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต จึงจะมีการจัดประเภทว่าเป็นวัตถุดิบทางตรงหรือวัตถุดิบทางอ้อม สำหรับการบันทึกบัญชีแยกประเภท จะได้ดังนี้

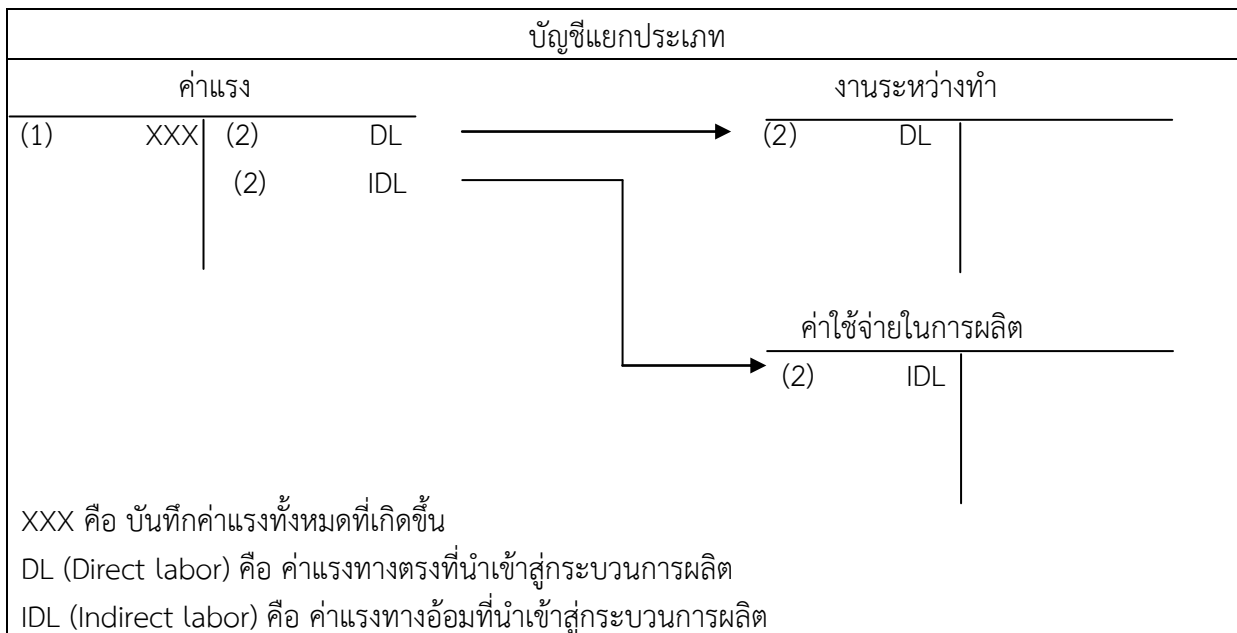
2. การบันทึกบัญชีค่าแรง เป็นการบันทึกบัญชีค่าแรงและจัดสรรค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิต

2.1 การบันทึกบัญชีสำหรับค่าแรง เมื่อมีค่าแรงเกิดขึ้นในกิจการ ซึ่งกิจการสามารถจ่ายค่าแรงเป็นเงินสดหรือตั้งเป็นค่าแรงค้างจ่าย

การบันทึกบัญชีสมุทราয়วันทั่วไป	บัญชีแยกประเภท				
เดบิต ค่าแรง เครดิต เงินสด/ค่าแรงค้างจ่าย บันทึกค่าแรง	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <th colspan="2">ค่าแรง</th> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">XXXX</td> <td style="border-left: 1px solid black;"></td> </tr> </table>	ค่าแรง		XXXX	
ค่าแรง					
XXXX					

2.2 จำแนกประเภทค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิต ถ้าเป็นค่าแรงทางตรงให้บันทึกเข้าบัญชีงานระหว่างทำ ถ้าเป็นค่าแรงทางอ้อมให้บันทึกเข้าบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต ซึ่งสามารถทำได้ดังนี้

การบันทึกบัญชีในสมุทราয়วันทั่วไป
เดบิต งานระหว่างทำ (ค่าแรงทางตรง) ค่าใช้จ่ายในการผลิต (ค่าแรงทางอ้อม) เครดิต ค่าแรง บันทึกการจัดสรรค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิต

ตัวอย่างที่ 7.2 บริษัท มณฑา จำกัด วันที่ 20 ม.ค. 25X1 จ่ายค่าแรงพนักงานทั้งหมด 120,000 บาท โดยแบ่งเป็นค่าแรงของพนักงานในสำนักงานจำนวน 30,000 บาท ส่วนที่เหลือเป็นค่าแรงที่เกิดขึ้นในโรงงานซึ่งจัดเป็นค่าแรงทางตรง จำนวน 70,000 บาท และอีก 20,000 บาท จัดเป็นค่าแรงทางอ้อม การบันทึกบัญชีของรายการค้าข้างต้นในสมุดรายวันทั่วไป มีดังต่อไปนี้

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

วันเดือนปี	รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X1						
ม.ค. 20	ค่าแรง	507	120,000	-		
	เงินสด	101			120,000	-
	บันทึกจ่ายค่าแรงพนักงาน					
	งานระหว่างทำ	104	70,000	-		
	ค่าใช้จ่ายในการผลิต	508	20,000	-		
	ค่าแรง	507			90,000	-
	บันทึกการจัดสรรค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิต					

บัญชีแยกประเภท

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">ค่าแรง</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">งานระหว่างทำ</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black;">(c) 120,000</td> <td style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black;">(d) 70,000</td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black;">(d) 90,000</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;"></td> </tr> </table>	ค่าแรง	งานระหว่างทำ	(c) 120,000	(d) 70,000	(d) 90,000		→	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">ค่าใช้จ่ายในการผลิต</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black;">(d) 20,000</td> </tr> </table>	ค่าใช้จ่ายในการผลิต	(d) 20,000
ค่าแรง	งานระหว่างทำ									
(c) 120,000	(d) 70,000									
(d) 90,000										
ค่าใช้จ่ายในการผลิต										
(d) 20,000										

(c) เมื่อมีการจ่ายค่าแรง (บันทึกเช่นเดียวกับการบันทึกค่าใช้จ่ายทั่วไป)

(d) จัดสรรค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิต ในบัญชีค่าแรงจะมียอดคงเหลือ จำนวน 30,000 บาท ให้แสดงในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเป็นค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร เนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในสำนักงาน จึงไม่ต้องจำแนกเป็นปัจจัยการผลิต

จากโจทย์ตัวอย่างที่ 7.2 ในการบันทึกค่าแรง เมื่อทราบว่าแบ่งเป็นค่าแรงในสำนักงาน เป็นจำนวน 30,000 บาท และค่าแรงในโรงงานจำนวน 90,000 บาท (ค่าแรงทางตรง 70,000 บาท และค่าแรงทางอ้อม 20,000 บาท) สามารถบันทึกบัญชีดังนี้

แบบที่ 1 (นิยม)		แบบที่ 2	
ค่าแรง	120,000	ค่าแรง	30,000
เงินสด	120,000	งานระหว่างทำ	70,000
บันทึกจ่ายค่าแรงพนักงาน		ค่าใช้จ่ายในการผลิต	20,000
งานระหว่างทำ	70,000	เงินสด	120,000
ค่าใช้จ่ายในการผลิต	20,000	บันทึกจ่ายค่าแรงพนักงานและจัดสรรค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิต	
ค่าแรง	90,000		
บันทึกจัดสรรค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิต			

จะสังเกตเห็นว่า ในแบบที่ 1 เมื่อนำบัญชีค่าแรงด้านเดบิตและด้านเครดิตมาหักล้างกัน จะมียอดดุลด้านเดบิตเท่ากับ 30,000 บาท และเมื่อเทียบรายการอื่นๆ ในแบบที่ 1 และแบบที่ 2 จะได้ผลลัพธ์ที่เหมือนกันคือ งานระหว่างทำบันทึกด้านเดบิต 70,000 บาท ค่าใช้จ่ายในการผลิตบันทึกด้านเดบิต 20,000 บาท และเงินสดบันทึกด้านเครดิต 120,000 บาท โดยแบบที่ 1 จะเป็นที่ยอมรับมากกว่า เนื่องจากเป็นการบันทึกตามขั้นตอนการบันทึกบัญชี แต่แบบที่ 2 เป็นการบันทึกขั้นตอนที่ 1 และ 2 พร้อมกัน ใช้เมื่อบันทึกค่าใช้จ่ายและจัดสรรค่าแรงในวันเดียวกัน

ข้อสังเกต ในขั้นตอนการซื้อวัตถุดิบและการบันทึกค่าแรง ยังไม่มีการจัดประเภทเป็นทางตรงหรือทางอ้อม แต่เมื่อมีการจัดสรรวัตถุดิบและค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิต ต้องมีการจัดประเภทเป็นทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อใช้ในการบันทึกบัญชี ซึ่งถ้าเป็นวัตถุดิบทางตรงและค่าแรงทางตรงให้บันทึกในบัญชีงานระหว่างทำ แต่ถ้าวัตถุดิบทางอ้อมและค่าแรงทางอ้อมให้บันทึกในบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต ดังนั้น ปัจจัยการผลิตที่เป็นวัตถุดิบและค่าแรง ในการจัดสรรเข้าสู่กระบวนการผลิต ต้องมีการจัดประเภทเป็นทางตรงหรือทางอ้อมเสมอ

3. การบันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต เป็นการบันทึกค่าใช้จ่าย จัดสรรค่าใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต และจัดสรรค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้าสู่กระบวนการผลิต

3.1 มีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นให้บันทึกเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

การบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป	บัญชีแยกประเภท				
เดบิต ค่าใช้จ่าย * เครดิต เงินสด/ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย/ ค่าเสื่อมราคาสะสม-สินทรัพย์	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td colspan="2">ค่าใช้จ่าย</td> </tr> <tr> <td style="width: 50%;">XXXX</td> <td style="width: 50%;"></td> </tr> </table>	ค่าใช้จ่าย		XXXX	
ค่าใช้จ่าย					
XXXX					
บันทึกค่าใช้จ่าย * บันทึกค่าใช้จ่าย คือ ค่าเสื่อมราคา-สินทรัพย์ คู่กับค่าเสื่อมราคาสะสม					

3.2 การจัดสรรค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต โดยโอนค่าใช้จ่ายไปเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต

การบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป
เดบิต ค่าใช้จ่ายในการผลิต เครดิต ค่าใช้จ่าย บันทึกการจัดสรรค่าใช้จ่าย

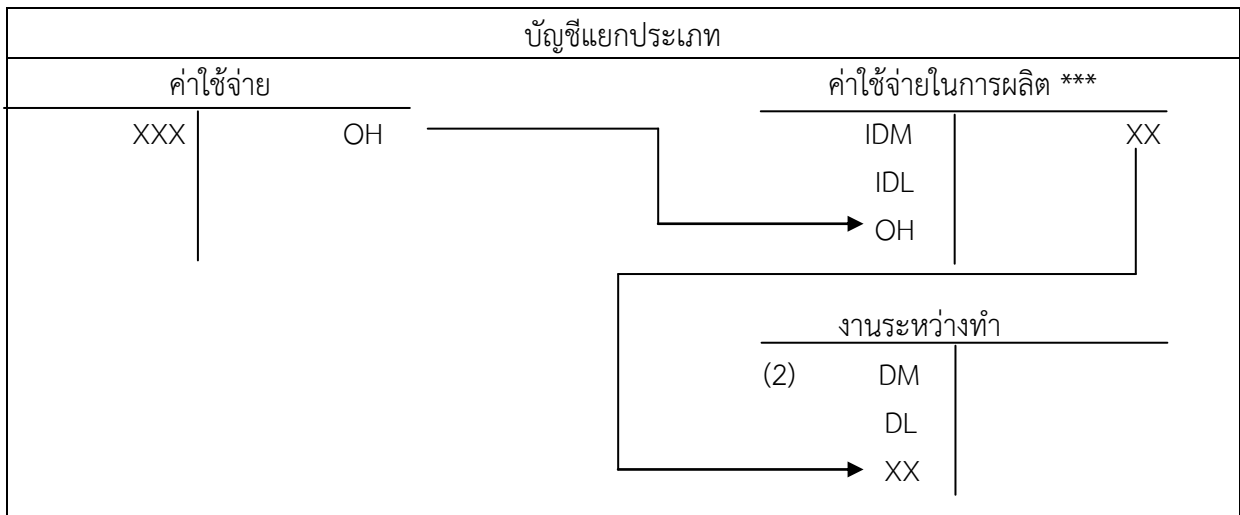
หรือ สามารถบันทึกขั้นตอนที่ 1 และ 2 เข้าด้วยกันได้ดังนี้

การบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป
เดบิต ค่าใช้จ่ายในการผลิต เครดิต เงินสด/ค่าใช้จ่ายค้ำจ่าย/ค่าเสื่อมราคาสะสม-สินทรัพย์
บันทึกการจัดสรรค่าใช้จ่าย

โดยจะให้ผลลัพธ์ที่เท่ากันไม่ว่าจะลงแบบแยกขั้นตอนหรือรวมขั้นตอน

3.3 โอนค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้างานระหว่างทำ บันทึกบัญชีดังนี้

การบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป
เดบิต งานระหว่างทำ เครดิต ค่าใช้จ่ายในการผลิต
บันทึกการจัดสรรค่าใช้จ่ายเข้าบัญชีงานระหว่างทำ

XXX คือ การบันทึกค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง (ขั้นที่ 1)

OH คือ การจัดสรรค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการผลิต (เกิดขึ้นในโรงงาน) เป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต (ขั้นที่ 2)

XX คือ การโอนค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้างานระหว่างทำ (ขั้นที่ 3)

*** คือ ค่าใช้จ่ายในการผลิต เกิดจากการโอนค่าใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต และเกิดจากการจัดสรรวัตถุดิบทางอ้อม และค่าแรงทางอ้อมเข้าสู่กระบวนการผลิต ดังนั้น ในบัญชีประเภทค่าใช้จ่ายในการผลิตจะประกอบด้วย วัตถุดิบทางอ้อม (IDM) ค่าแรงทางอ้อม (IDL) และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต (OH)

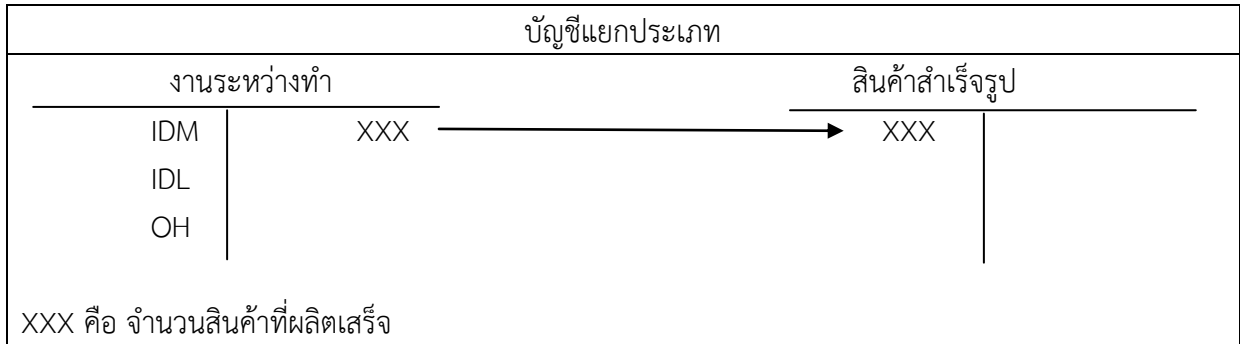
ตัวอย่างที่ 7.3 บริษัท มณฑา จำกัด วันที่ 30 ม.ค. 25X1 มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการผลิต ดังนี้ ค่าเช่าโรงงาน จำนวน 10,000 บาท ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องจักร จำนวน 5,000 บาท ค่าสาธารณูปโภค จำนวน 6,000 บาท และจัดสรรค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมดเข้าบัญชีงานระหว่างทำ (กำหนดให้ใช้วัตถุดิบทางอ้อมและค่าแรงทางอ้อมจากตัวอย่างที่ 7.1 และตัวอย่างที่ 7.2) บันทึกบัญชีดังนี้

วันที่	แบบที่ 1	แบบที่ 2
25X1 ม.ค. 30		
	ค่าเช่า 10,000	ค่าใช้จ่ายในการผลิต 21,000
	ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร 5,000	ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องจักร 5,000
	ค่าสาธารณูปโภค 6,000	เงินสด 16,000
	ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องจักร 5,000	บันทึกจ่ายค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการผลิต
	เงินสด 16,000	
	บันทึกจ่ายค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการผลิต	
	ค่าใช้จ่ายในการผลิต 21,000	
	ค่าเช่า 10,000	
	ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร 5,000	
	ค่าสาธารณูปโภค 6,000	
	บันทึกโอนค่าใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต	
	งานระหว่างทำ 51,000	งานระหว่างทำ 51,000
	ค่าใช้จ่ายในการผลิต 51,000**	ค่าใช้จ่ายในการผลิต 51,000**
	บันทึกโอนค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้าสู่งานระหว่างทำ	บันทึกโอนค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้าสู่งานระหว่างทำ
	**ประกอบด้วยวัตถุดิบทางอ้อม 10,000 บาท ค่าแรงทางอ้อม 20,000 บาท และค่าใช้จ่ายในการผลิต 21,000 บาท	

ซึ่งการบันทึกบัญชีแบบที่ 1 และแบบที่ 2 ให้ผลลัพธ์ที่เท่ากัน โดยแบบที่ 1 มีการเดบิตค่าใช้จ่ายจากนั้นโอนค่าใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต โดยเครดิตค่าใช้จ่ายออกเมื่อค่าใช้จ่ายตัดกัน ดังนั้น จึงเหลือการบันทึกบัญชีเพียงเดบิตค่าใช้จ่ายในการผลิตและเครดิตเงินสด เช่นเดียวกับแบบที่ 2

4. การบันทึกงานระหว่างทำเป็นสินค้าสำเร็จรูป เป็นการโอนสินค้าที่ผลิตเสร็จเป็นสินค้าสำเร็จรูปหลังจากใส่ปัจจัยการผลิตทั้งหมดซึ่งประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้าบัญชีงานระหว่างทำแล้ว เมื่อผลิตสินค้าเสร็จให้โอนงานระหว่างทำเป็นสินค้าสำเร็จรูป ดังนี้

การบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป
เดบิต สินค้าสำเร็จรูป
เครดิต งานระหว่างทำ
บันทึกเมื่อผลิตเสร็จโอนเป็นสินค้าสำเร็จรูป

การบันทึกบัญชีเมื่อขายสินค้า เนื่องจากกิจการผลิตสินค้าใช้วิธีบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง ดังนั้น ในการขายสินค้าต้องบันทึกบัญชี 2 ขั้นตอน คือ เมื่อขายสินค้าและตัดสินค้าสำเร็จรูปเป็นต้นทุนขาย โดยบันทึกบัญชีเช่นเดียวกับการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือวิธีแบบต่อเนื่อง (Perpetual inventory) ทำได้ดังนี้

4.1 เมื่อขายสินค้า ให้บันทึกบัญชีโดยใช้ราคาขาย

การบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป
เดบิต เงินสด/ลูกหนี้การค้า เครดิต ขาย บันทึกการขายสินค้า

4.2 การตัดสินค้าสำเร็จรูปเป็นต้นทุนขาย ให้บันทึกบัญชีโดยใช้ราคาทุน

การบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป
เดบิต ต้นทุนขาย เครดิต สินค้าสำเร็จรูป บันทึกต้นทุนขาย

ตัวอย่างที่ 7.4 ใช้ข้อมูลจากตัวอย่างที่ 7.1 ตัวอย่างที่ 7.2 และตัวอย่างที่ 7.3 ในวันสิ้นงวดวันที่ 31 ม.ค. 25X1 กิจการผลิตสินค้าเสร็จเป็นจำนวนเท่ากับ 160,000 บาท และกิจการได้รับเงินสดค่าขายสินค้าจำนวน 200,000 บาท โดยมีต้นทุนขายคิดเป็น 70% ของราคาขาย

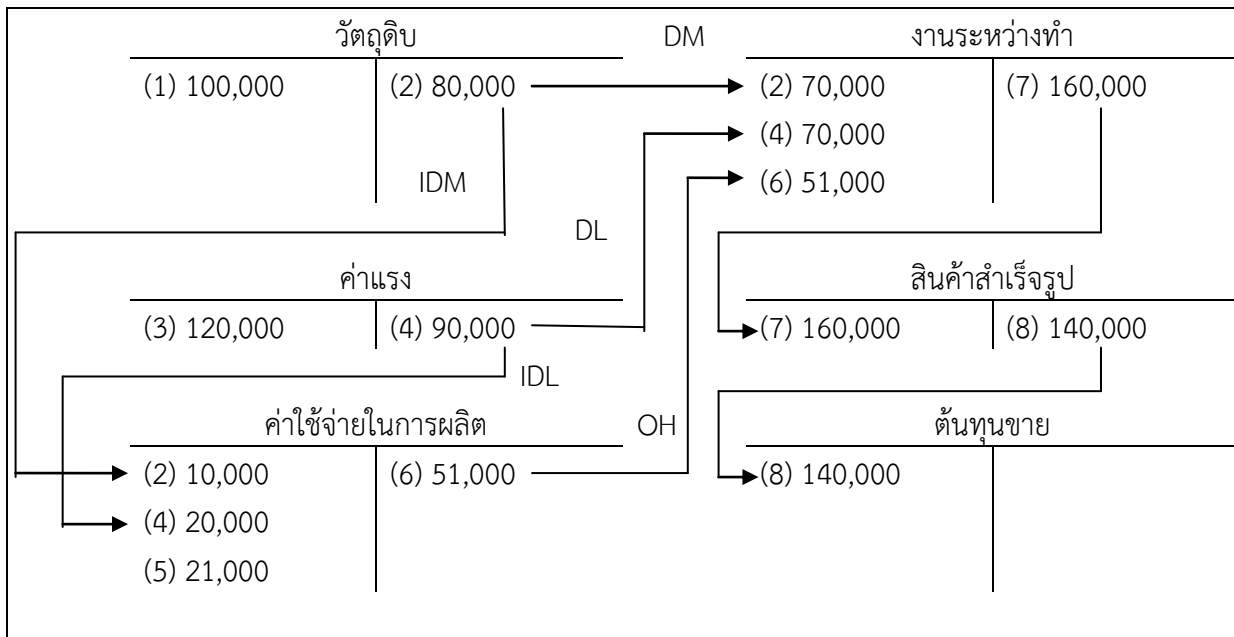
การบันทึกบัญชีของรายการค้าข้างต้นในสมุดรายวันทั่วไป มีดังต่อไปนี้

สมุดรายวันทั่วไป				หน้า 1			
วันเดือนปี		รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X1							
ม.ค.	31	สินค้าสำเร็จรูป	105	160,000	.-		
		งานระหว่างทำ	104			160,000	.-
		บันทึกสินค้าสำเร็จรูป					

สมุดรายวันทั่วไป

วันเดือนปี	รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X1						
ม.ค. 31	เงินสด	101	200,000	-		
	ขาย	401			200,000	-
	บันทึกขายสินค้าเป็นเงินสด					
	31	ต้นทุนขาย (70% X 200,000)	501	140,000	-	
		สินค้าสำเร็จรูป	105		140,000	-
	บันทึกต้นทุนขายสินค้า					

เมื่อนำรายการค้าทั้งหมดที่เกิดขึ้นในตัวอย่างที่ 7.1 ถึง ตัวอย่างที่ 7.4 มาผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภท จะได้ดังนี้

(1) การซื้อวัตถุดิบ	(5) บันทึกค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต
(2) การจัดสรรวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต DM คือ วัตถุดิบทางตรง IDM คือ วัตถุดิบทางอ้อม	(6) โอนค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้าบัญชีงานระหว่างทำ OH ค่าใช้จ่ายในการผลิต
(3) การบันทึกค่าแรง	(7) โอนงานระหว่างทำเป็นสินค้าสำเร็จรูป ตามจำนวนที่ผลิตเสร็จ
(4) การจัดสรรค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิต DL คือ ค่าแรงทางตรง IDL คือ ค่าแรงทางอ้อม	(8) โอนสินค้าสำเร็จรูปเป็นต้นทุนขาย

จะสังเกตขั้นตอนที่ (1) ขั้นตอนที่ (3) และขั้นตอนที่ (5) จะเป็นการลงบัญชีด้านเดียว เนื่องจากพิจารณาเฉพาะบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้องกับวงจรการผลิตสินค้าเท่านั้น

7.5 การเปรียบเทียบการจัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

การเปรียบเทียบการจัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (บางส่วน) ของกิจการผลิตสินค้ากับกิจการซื้อขายสินค้า จะได้ดังนี้

กิจการผลิตสินค้า	กิจการซื้อขายสินค้า
รายได้จากการขาย	รายได้จากการขาย
ต้นทุนขาย	ต้นทุนขาย
สินค้าสำเร็จรูปต้นงวด	สินค้าสำเร็จรูปต้นงวด
<u>บวก</u> ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ	<u>บวก</u> ซื้อสุทธิ
ต้นทุนสินค้าที่มีไว้เพื่อขาย	ต้นทุนสินค้าที่มีไว้เพื่อขาย
<u>หัก</u> สินค้าสำเร็จรูปปลายงวด	<u>หัก</u> สินค้าสำเร็จรูปปลายงวด
กำไรขั้นต้น	กำไรขั้นต้น
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร
กำไรสุทธิ	กำไรสุทธิ

ซึ่งงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จของกิจการผลิตสินค้าจะแตกต่างกันกับกิจการซื้อขายสินค้าในส่วนของต้นทุนขาย ดังนี้

1. การได้มาของสินค้า ถ้าเป็นกิจการผลิตสินค้าได้จากการผลิต จึงใช้ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จแทนต้นทุนซื้อ

2. สินค้าที่ขาย ถ้าเป็นกิจการผลิตสินค้า ประกอบด้วย สินค้าคงเหลือ 3 ประเภท ดังนั้น ในงบกำไรขาดทุนต้องระบุให้ชัดเจนว่าเป็นสินค้าสำเร็จรูป ซึ่งแตกต่างจากกิจการซื้อขายสินค้า ซึ่งมีสินค้าคงเหลือประเภทเดียว จึงใช้คำว่าสินค้าคงเหลือเท่านั้น

สำหรับค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารในงบกำไรขาดทุนให้ทำเช่นเดียวกับกิจการซื้อขายสินค้า นอกจากนี้ เนื่องจากกิจการผลิตสินค้าต้องใช้ต้นทุนของสินค้าที่ผลิตเสร็จ (Cost of goods manufactured) ในการคำนวณต้นทุนขาย ทำให้กิจการผลิตสินค้าต้องจัดทำต้นทุนการผลิตด้วย

7.6 การจัดทำต้นทุนการผลิต

การจัดทำต้นทุนการผลิต (Schedule of cost of goods manufactured) เป็นการจัดทำขึ้นเพื่อหาต้นทุนของสินค้าที่ผลิตเสร็จในแต่ละงวด เพื่อนำไปคำนวณต้นทุนขายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จของกิจการ โดยต้นทุนการผลิตต้องประกอบด้วยปัจจัยการผลิตทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต ที่ใช้ในงวดปัจจุบัน ซึ่งปัจจัยการผลิตทั้ง 3 ประเภทรวมเรียกว่า ต้นทุนการผลิต (Total manufacturing cost) นอกจากนี้ กิจการที่เปิดดำเนินงานมาแล้วจะต้องมีงานระหว่างทำต้นงวดคงเหลือในกิจการ ดังนั้น ต้องนำงานระหว่างทำต้นงวดมาผลิตต่อให้เสร็จในงวดปัจจุบัน เมื่อนำงานระหว่างทำต้นงวดรวมกับปัจจัยการผลิตทั้ง 3 ประเภท ที่ใส่ในงวดปัจจุบัน และหักงานระหว่างทำปลายงวดออก ก็จะได้ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ (Cost of goods manufactured) ซึ่งงบต้นทุนการผลิตมีรูปแบบดังนี้

บริษัท XXX จำกัด
งบต้นทุนการผลิต
ประจำปี สิ้นสุดวันที่.....

หน่วย : บาท

วัตถุดิบทางตรงใช้ไป					
วัตถุดิบทางตรงต้นงวด				XXX	
ซื้อวัตถุดิบ		XXX			
หัก ส่งคืน	(XXX)				
ส่วนลดรับ	(XXX)	(XXX)	XXX		
บวก ค่าขนส่งเข้า			XXX	XXX	
วัตถุดิบทางตรงมีไว้ใช้				XXX	
หัก วัตถุดิบทางตรงปลายงวด				(XXX)	XXX
ค่าแรงงานทางตรง					XXX
ค่าใช้จ่ายในการผลิต					
วัตถุดิบทางอ้อมใช้ไป				XXX	
ค่าแรงทางอ้อมใช้ไป				XXX	
ค่าสาธารณูปโภค				XXX	
ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร				XXX	
ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น				XXX	XXX
รวมต้นทุนการผลิต					XXX
บวก งานระหว่างทำต้นงวด					XXX
ต้นทุนการผลิตคิดเข้างานทั้งหมด					XXX
หัก งานระหว่างทำปลายงวด					(XXX)
ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ					XXX

7.7 การจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน

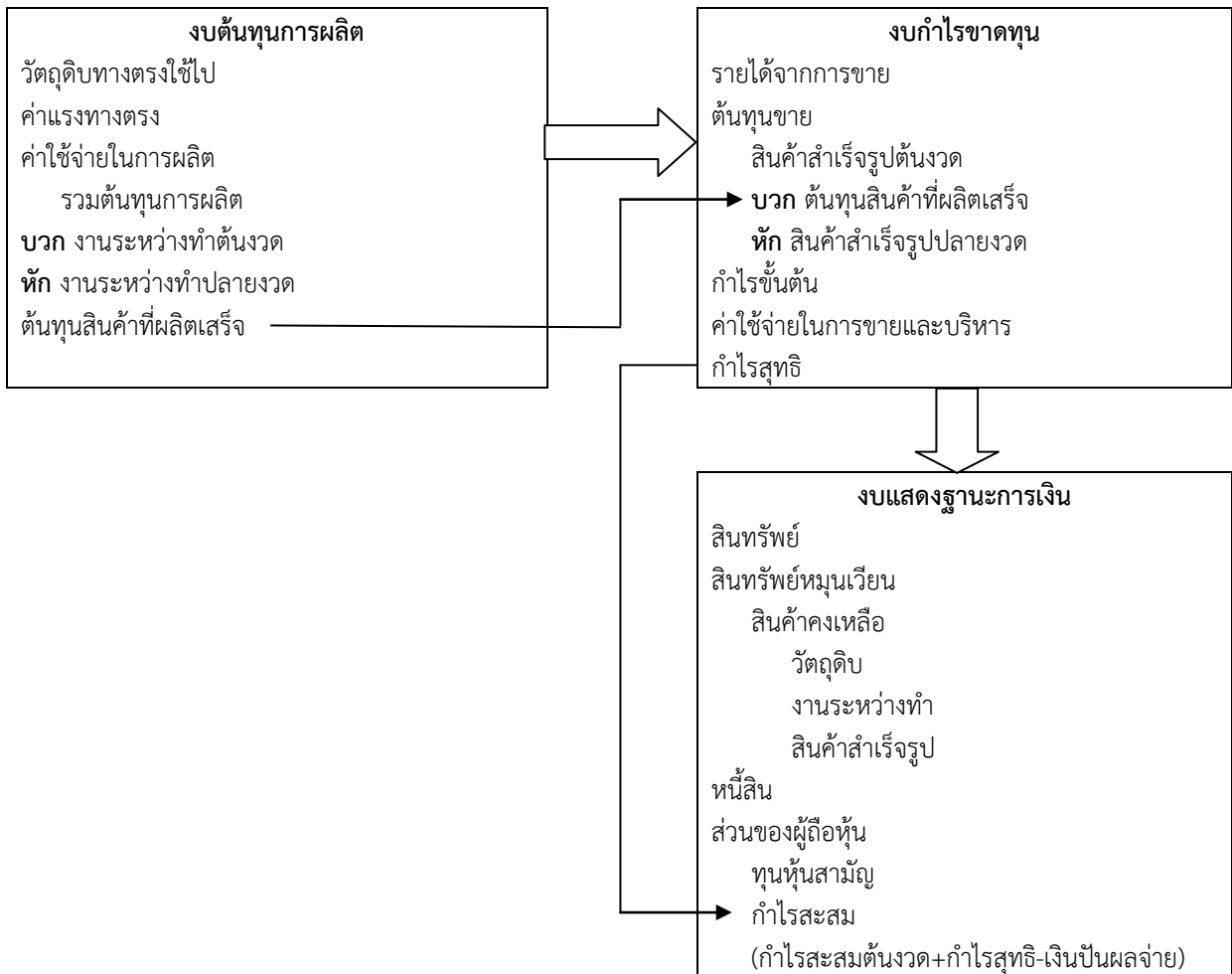
การจัดทำงบแสดงฐานะการเงินของกิจการผลิตสินค้า ซึ่งประกอบด้วยสินค้าคงเหลือ 3 ประเภท ได้แก่ (1) วัตถุดิบ (Raw material) หมายถึง สินค้าที่มีไว้เพื่อใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ (2) งานระหว่างทำ (Work in process) หมายถึง สินค้าที่อยู่ในระหว่างกระบวนการผลิตเพื่อทำให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปเพื่อขาย และ (3) สินค้าสำเร็จรูป (Finished goods) หมายถึง สินค้าที่มีไว้เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจโดยปกติ อาศัยข้อมูลจากโจทย์ตัวอย่างที่ 7.4 สามารถแสดงเป็นสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงินได้ดังนี้

บริษัท มณฑา จำกัด
งบแสดงฐานะการเงิน (บางส่วน)
ณ วันที่ 31 มกราคม 25X1

หน่วย : บาท

สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
สินค้าคงเหลือ		
วัตถุดิบ (100,000 - 80,000)	20,000	
งานระหว่างทำ (70,000 + 70,000 + 51,000 - 160,000)	31,000	
สินค้าสำเร็จรูป (160,000 - 140,000)	<u>20,000</u>	71,000

ขั้นตอนการจัดทำงบการเงิน ให้จัดทำงบต้นทุนการผลิต งบกำไรขาดทุน และงบแสดงฐานะการเงินตามลำดับ

ตัวอย่างที่ 7.5 บริษัท มณฑา จำกัด ประกอบกิจการผลิตสินค้า กิจการใช้ระบบบัญชีแบบต่อเนื่อง โดยมีรายละเอียดของสินค้า ดังนี้

	วัตถุดิบ	งานระหว่างทำ	สินค้าสำเร็จรูป
สินค้าคงเหลือต้นงวด (1 ม.ค. X5)	40,000	15,000	52,000
สินค้าคงเหลือปลายงวด (31 ม.ค. X5)	20,000	30,000	32,000

ในเดือนมกราคม 25X5 มียอดขายเป็นเงิน 1,000,000 บาท กิจการมีอัตรากำไรขั้นต้น 40% ของยอดขาย กิจการคิดค่าใช้จ่ายในการผลิต 130% ของค่าแรงทางตรง กิจการจึงมีค่าใช้จ่ายในการผลิตในงวดนี้ 260,000 บาท

(1) การคำนวณหาต้นทุนขายของเดือนมกราคม 25X5

อัตรากำไรขั้นต้น หมายถึง อัตรากำไรที่เกิดจากค่าขายหลังหักต้นทุนขายเทียบกับค่าขาย กิจการมีอัตรากำไรขั้นต้น 40% ของยอดขาย นั่นคือ กำไรขั้นต้น 40 บาท = ยอดขาย 100 บาท - ต้นทุนขาย 60 บาท

ต้นทุนขาย	=	60% ของยอดขาย	=	60% X 1,000,000
	=	600,000 บาท		

ดังนั้น ต้นทุนขายของเดือนมกราคม 25X5 มีค่าเท่ากับ 600,000 บาท

(2) การคำนวณหาต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จในเดือนมกราคม 25X5

ต้นทุนขาย	=	สินค้าสำเร็จรูปต้นงวด	+	ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ	-	สินค้าสำเร็จรูปปลายงวด
600,000	=	52,000	+	ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ	-	32,000
ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ	=	600,000	-	52,000	+	32,000
	=	580,000 บาท				

ดังนั้น ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จในเดือนมกราคม 25X5 เท่ากับ 580,000 บาท

(3) การคำนวณค่าแรงทางตรงในเดือนมกราคม 25X5

จากโจทย์ กิจการคิดค่าใช้จ่ายในการผลิต 130% ของค่าแรงทางตรง และกิจการมีค่าใช้จ่ายในการผลิต 260,000 บาท นั่นคือ ค่าใช้จ่ายในการผลิต 130 บาท เท่ากับ ค่าแรงทางตรง 100 บาท

ค่าแรงทางตรง	=	$100 \times$ ค่าใช้จ่ายในการผลิต	=	$100 \times 260,000$
		130		130
	=	200,000 บาท		

ดังนั้น ค่าแรงทางตรงในเดือนมกราคม 25X5 เท่ากับ 200,000 บาท

(4) วัตถุดิบทางตรงใช้ไปในเดือนมกราคม 25X5

จากการคำนวณ (2) ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ เท่ากับ 580,000 บาท การคำนวณ (3) ค่าแรงทางตรง เท่ากับ 200,000 บาท และจากโจทย์ ค่าใช้จ่ายในการผลิต เท่ากับ 260,000 บาท

	วัตถุดิบ	งานระหว่างทำ	สินค้าสำเร็จรูป
สินค้าคงเหลือต้นงวด (1 ม.ค. X5)	40,000	15,000	52,000
สินค้าคงเหลือปลายงวด (31 ม.ค. X5)	20,000	30,000	32,000

ดังนั้น การคำนวณหาวัตถุดิบทางตรงใช้ไป มีดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ใช้ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จเพื่อคำนวณหาต้นทุนการผลิต

ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ	=	ต้นทุนการผลิต	+	งานระหว่างทำต้นงวด	-	งานระหว่างทำปลายงวด
580,000	=	ต้นทุนการผลิต	+	15,000	-	30,000
ต้นทุนการผลิต	=	580,000	-	15,000	+	30,000
	=	595,000 บาท				

ขั้นที่ 2 ใช้ต้นทุนการผลิต (ที่คำนวณได้ในขั้นที่ 1) เพื่อหาวัตถุดิบทางตรงใช้ไป

ต้นทุนการผลิต	=	วัตถุดิบทางตรงใช้ไป	+	ค่าแรงทางตรง	+	ค่าใช้จ่ายในการผลิต
595,000	=	วัตถุดิบทางตรงใช้ไป	+	200,000	+	260,000
วัตถุดิบทางตรงใช้ไป	=	595,000	-	200,000	-	260,000
	=	135,000 บาท				

ตัวอย่างที่ 7.6 บริษัท มณฑา จำกัด ประกอบกิจการผลิตเสื้อ กิจการใช้ระบบบัญชีแบบต่อเนื่อง เมื่อวันที่ 1 มกราคม 25X6 มียอดคงเหลือของบัญชีดังนี้

เงินสด	400,000 บาท
วัตถุดิบ (วัตถุดิบทางตรง 70%)	300,000 บาท
งานระหว่างทำ	400,000 บาท
สินค้าสำเร็จรูป (2,000 หน่วย)	200,000 บาท
เครื่องจักร	500,000 บาท
ลูกหนี้การค้า	100,000 บาท
เจ้าหนี้การค้า	350,000 บาท
ทุน-หุ้นสามัญ	1,500,000 บาท
กำไรสะสม	50,000 บาท

ในเดือนมกราคม 25X6 มีรายการค้าเกิดขึ้นดังนี้

ม.ค. 1	ซื้อวัตถุดิบ 1,000,000 บาท เป็นเงินสด โดยมีวัตถุดิบทางตรง 800,000 บาท
3	จ่ายค่าแรงคนงานและพนักงานในโรงงานเป็นเงิน 400,000 บาท
5	เก็บเงินจากลูกหนี้การค้า 30,000 บาท
10	ซื้อเชื่อวัตถุดิบทางตรง 300,000 บาท เงื่อนไขการชำระเงิน 2/10, n/30
15	มีค่าใช้จ่ายในการผลิตจำนวน 80,000 บาท ประกอบด้วยค่าวัสดุโรงงาน 30,000 บาท ค่าเช่าโรงงาน 20,000 บาท ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร 30,000 บาท
18	จ่ายเงินชำระหนี้ค่าซื้อวัตถุดิบทั้งจำนวน
25	มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสำนักงาน จำนวน 120,000 บาท ดังนี้ เงินเดือนผู้จัดการและพนักงาน 75,000 บาท ค่าเช่าสำนักงาน 35,000 บาท และค่าสาธารณูปโภค 10,000 บาท
29	เบิกวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิตทั้งสิ้น 1,500,000 บาท เป็นวัตถุดิบทางตรง จำนวน 1,300,000 บาท ส่วนที่เหลือเป็นวัตถุดิบทางอ้อม จัดสรรค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิตโดยเป็นค่าแรงทางตรง 70% ค่าแรงทางอ้อม 30% และโอนค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้าสู่กระบวนการผลิต
30	มีสินค้าที่ผลิตเสร็จในเดือนนี้จำนวน 22,000 หน่วย เป็นเงิน 2,200,000 บาท
31	ขายสินค้าจำนวน 20,000 หน่วย หน่วยละ 200 บาท

การบันทึกรายการค้าข้างต้นในสมุดรายวันทั่วไป

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

วันเดือนปี	รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X6						
ม.ค. 1	วัตถุดิบ	103	1,000,000	-		
	เงินสด	101			1,000,000	-
	บันทึกซื้อวัตถุดิบ					
3	ค่าแรง	507	400,000	-		
	เงินสด	101			400,000	-
	บันทึกจ่ายค่าแรงเป็นเงินสด					
5	เงินสด	101	30,000	-		
	ลูกหนี้การค้า	102			30,000	-
	บันทึกรับชำระเงินจากลูกหนี้					
10	วัตถุดิบ	103	300,000	-		
	เจ้าหนี้การค้า	201			300,000	-
	บันทึกซื้อวัตถุดิบเป็นเงินเชื่อ					

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 2

วันเดือนปี		รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X6							
ม.ค.	15	ค่าวัสดุโรงงาน	504	30,000	-		
		ค่าเช่าโรงงาน	505	20,000	-		
		ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร	506	30,000	-		
		เงินสด	101			50,000	-
		ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องจักร	116			30,000	-
		บันทึกค่าใช้จ่าย					
	15	ค่าใช้จ่ายในการผลิต	508	80,000	-		
		ค่าวัสดุโรงงาน	504			30,000	-
		ค่าเช่าโรงงาน	505			20,000	-
		ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร	506			30,000	-
		บันทึกโอนค่าใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต					
	15	เจ้าหนี้การค้า	201	300,000	-		
		เงินสด (300,000 - 6,000)	101			294,000	-
		วัตถุดิบ (300,000 X 2%)	103			6,000	-
		บันทึกจ่ายชำระเงินค่าซื้อวัตถุดิบ					
	25	เงินเดือน	511	75,000	-		
		ค่าเช่าสำนักงาน	512	35,000	-		
		ค่าสาธารณูปโภค	513	10,000	-		
		เงินสด	101			120,000	-
		บันทึกจ่ายค่าใช้จ่ายสำนักงาน					
	29	งานระหว่างทำ	104	1,300,000	-		
		ค่าใช้จ่ายในการผลิต	508	200,000	-		
		วัตถุดิบ	103			1,500,000	-
		บันทึกจัดสรรวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต					
	29	งานระหว่างทำ (400,000 X 70%)	104	280,000	-		
		ค่าใช้จ่ายในการผลิต (400,000 X 30%)	508	120,000	-		
		ค่าแรง	507			400,000	-
		บันทึกจัดสรรค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิต					

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 3

วันเดือนปี		รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X6							
ม.ค.	29	งานระหว่างทำ (80,000+200,000+120,000)	104	400,000	-		
		ค่าใช้จ่ายในการผลิต	508			400,000	-
		บันทึกโอนค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้างานระหว่างทำ					
	30	สินค้าสำเร็จรูป	105	2,200,000	-		
		งานระหว่างทำ	104			2,200,000	-
		บันทึกโอนงานระหว่างทำเป็นสินค้าสำเร็จรูป					
	31	เงินสด	101	4,000,000	-		
		ขาย (20,000 X 200)	401			4,000,000	-
		บันทึกขายสินค้าเป็นเงินสด					
		ต้นทุนขาย (20,000 X 100)	501	2,000,000	-		
		สินค้าสำเร็จรูป	105			2,000,000	-
		บันทึกต้นทุนขาย					

บัญชีแยกประเภทของบัญชีคุมยอดวัตถุดิบ คุมยอดค่าแรง และคุมยอดค่าใช้จ่ายในการผลิต งานระหว่างทำ สินค้าสำเร็จรูป และต้นทุนขาย

วัตถุดิบ				งานระหว่างทำ			
/	300,000	(5)	6,000	/	400,000	(9)	2,200,000
(1)	1,000,000	(6)	1,500,000	(6)	1,300,000		
(3)	<u>300,000</u>	/	<u>94,000</u>	(7)	280,000		
				(8)	<u>400,000</u>	/	<u>180,000</u>
	<u>1,600,000</u>		<u>1,600,000</u>		<u>2,380,000</u>		<u>2,380,000</u>
/	94,000			/	180,000		

ค่าแรง		สินค้าสำเร็จรูป	
(2)	<u>400,000</u>	(7)	<u>400,000</u>
		/	200,000
		(9)	<u>2,200,000</u>
			/
			<u>400,000</u>
			<u>2,400,000</u>
		/	400,000

ค่าใช้จ่ายในการผลิต		ต้นทุนขาย	
(4)	80,000	(8)	<u>400,000</u>
(6)	200,000	(10)	2,000,000
(7)	<u>120,000</u>		
	<u>400,000</u>		

การจัดทำต้นทุนการผลิตประจำงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 25X6
บริษัท มณฑา จำกัด
งบต้นทุนการผลิต
ประจำงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 25X6

หน่วย : บาท

วัตถุดิบทางตรงใช้ไป		
วัตถุดิบทางตรงต้นงวด (300,000 X 70%)	210,000	
บวก วัตถุดิบทางตรงระหว่างงวด (800,000 + 300,000 - 6,000)	<u>1,094,000</u>	
วัตถุดิบทางตรงที่มีไว้ใช้	1,304,000	
หัก วัตถุดิบทางตรงปลายงวด (1,304,000 - 1,300,000)	<u>4,000</u>	1,300,000
ค่าแรงงานทางตรง (400,000 X 70%)		280,000
ค่าใช้จ่ายในการผลิต		
วัตถุดิบทางอ้อมใช้ไป (1,500,000 - 1,300,000)	200,000	
ค่าแรงทางอ้อมใช้ไป (400,000 X 30%)	120,000	
ค่าวัสดุโรงงาน	30,000	
ค่าเช่าโรงงาน	20,000	
ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร	<u>30,000</u>	<u>400,000</u>
รวมต้นทุนการผลิต		1,980,000
บวก งานระหว่างทำต้นงวด		400,000
หัก งานระหว่างทำปลายงวด		(180,000)
ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ		<u>2,200,000</u>

การจัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จประจำงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 25X6

บริษัท มณฑา จำกัด

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (บางส่วน)

ประจำงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 25X6

หน่วย : บาท

รายได้จากการขาย (20,000 X 200)		4,000,000
ต้นทุนขาย		
สินค้าสำเร็จรูปต้นงวด	200,000	
บวก ต้นทุนสินค้าผลิตเสร็จ	<u>2,200,000</u>	
ต้นทุนสินค้าที่มีไว้เพื่อขาย	2,400,000	
หัก สินค้าสำเร็จรูปปลายงวด	<u>(400,000)</u>	<u>2,000,000</u>
กำไรขั้นต้น		2,000,000
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร		
เงินเดือน	(75,000)	
ค่าเช่าสำนักงาน	(35,000)	
ค่าสาธารณูปโภค	<u>(10,000)</u>	<u>(120,000)</u>
กำไรสุทธิ		<u>1,880,000</u>

การจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 มกราคม 25X6

บริษัท มณฑา จำกัด

งบแสดงฐานะการเงิน (บางส่วน)

ณ วันที่ 31 มกราคม 25X6

หน่วย : บาท

สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสด	2,566,000	
ลูกหนี้การค้า	70,000	
วัตถุดิบ (4,000 + 90,000)	94,000	
งานระหว่างทำ	180,000	
สินค้าสำเร็จรูป (4,000 หน่วย)	400,000	3,310,000
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
เครื่องจักร	500,000	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องจักร	<u>(30,000)</u>	<u>470,000</u>
รวมสินทรัพย์		<u>3,780,000</u>

บริษัท มณฑา จำกัด
งบแสดงฐานะการเงิน (บางส่วน) (ต่อ)
ณ วันที่ 31 มกราคม 25X6

หน่วย : บาท

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้การค้า		350,000
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุนหุ้นสามัญ	1,500,000	
กำไรสะสม (50,000 + 1,880,000)	<u>1,930,000</u>	<u>3,430,000</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		<u>3,780,000</u>

7.8 สรุป

กิจการผลิตสินค้า (Manufacturing firm) หมายถึง กิจการที่ซื้อวัตถุดิบแล้วนำวัตถุดิบนั้นมาผ่านกระบวนการผลิต โดยใช้แรงงานและปัจจัยการผลิตที่จำเป็นเพื่อผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูป

การบัญชีสำหรับกิจการผลิตสินค้า ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยการผลิตที่จำเป็นเพื่อผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูป ได้แก่ วัตถุดิบทางตรง (Direct materials) หมายถึง วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตสินค้า ค่าแรงงานทางตรง (Direct labor) หมายถึง ค่าแรงที่เป็นส่วนประกอบหลักในการเปลี่ยนสภาพวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป และค่าใช้จ่ายในการผลิต (Manufacturing overhead) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการผลิตซึ่งไม่ใช่วัตถุดิบทางตรงและค่าแรงทางตรง

บัญชีที่ใช้บันทึกต้นทุนการผลิตสินค้า ได้แก่ บัญชีแสดงวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตสินค้า บัญชีค่าแรงงานทางตรง และบัญชีต่างๆ ที่ใช้บันทึกค่าใช้จ่ายในการผลิต

สินค้าคงเหลือของกิจการผลิตสินค้า อาจจำแนกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ วัตถุดิบ งานระหว่างทำ และสินค้าสำเร็จรูป

การบันทึกบัญชีในวงจรการผลิตสินค้า ได้แก่ (1) การบันทึกบัญชีวัตถุดิบ (2) การบันทึกบัญชีค่าแรง (3) การบันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต และ (4) การบันทึกงานระหว่างทำเป็นสินค้าสำเร็จรูป

การจัดทำงบต้นทุนการผลิต เป็นการจัดทำขึ้นเพื่อหาต้นทุนของสินค้าที่ผลิตเสร็จในแต่ละงวด เพื่อนำไปคำนวณต้นทุนขายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยงบต้นทุนการผลิตต้องประกอบด้วยปัจจัยการผลิตทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต ที่ใช้ในงวดปัจจุบัน ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ประเภทรวมเรียกว่า ต้นทุนการผลิต (Total manufacturing cost)

การจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน ประกอบด้วยสินค้าคงเหลือ 3 ประเภท ได้แก่ (1) วัตถุดิบ (Raw material) (2) งานระหว่างทำ (Work in process) และ (3) สินค้าสำเร็จรูป (Finished goods)

คำถามทบทวนบทที่ 7

จงทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบเพียงตัวเลือกเดียวในแต่ละข้อ

1. ข้อใดไม่ใช่สินค้าคงเหลือในกิจการผลิตสินค้า

ก. วัตถุดิบ	ข. งานระหว่างทำ
ค. สินค้าสำเร็จรูป	ง. ค่าแรงทางตรง
จ. ไม่มีข้อใดถูกต้อง	

2. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยการผลิตในกิจการผลิตสินค้า

ก. วัตถุดิบทางตรง	ข. ค่าแรงทางตรง
ค. ค่าแรงทางอ้อม	ง. ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องจักร
จ. ไม่มีข้อใดถูกต้อง	

3. ข้อใดคือต้นทุนแปลงสภาพ (Conversion cost)

ก. วัตถุดิบทางตรง	ข. ค่าแรงทางตรง
ค. ค่าใช้จ่ายในการผลิต	ง. ถูกทั้งข้อ ก. และข้อ ข.
จ. ถูกทั้งข้อ ข. และข้อ ค.	

4. ข้อใดไม่ใช่การบันทึกบัญชีในวงจรการผลิตสินค้า

ก. จัดสรรวัตถุดิบทางตรงเข้างานระหว่างทำ	ข. จัดสรรวัตถุดิบทางอ้อมเข้างานระหว่างทำ
ค. จัดสรรค่าแรงทางตรงเข้างานระหว่างทำ	ง. จัดสรรค่าแรงทางอ้อมเข้าค่าใช้จ่ายในการผลิต
จ. จัดสรรค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้างานระหว่างทำ	

5. ข้อใดคือวิธีการบันทึกบัญชีสำหรับบัญชีวัตถุดิบ

ก. วิธีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual)	ข. วิธีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด (Periodic)
ค. วิธีเข้าก่อนออกก่อน (FIFO)	ง. วิธีถัวเฉลี่ย (Average)
จ. ไม่มีข้อใดถูกต้อง	

6. ข้อใดคือค่าแรงงานทางตรง

ก. ค่าจ้างคนทำความสะอาดโรงงาน	ข. ค่าจ้างคนงานประกอบวัตถุดิบขึ้นเป็นผลิตภัณฑ์โดยตรง
ค. ค่าจ้างพนักงานควบคุมเวลาทำงาน	ง. ค่าจ้างยามโรงงาน
จ. ไม่มีข้อใดถูกต้อง	

7. ข้อใดไม่ได้ใช้ในการคำนวณต้นทุนขายในกิจการผลิตสินค้า

ก. สินค้าสำเร็จรูปต้นงวด	ข. ซื้อสุทธิ
ค. ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ	ง. สินค้าสำเร็จรูปปลายงวด
จ. ไม่มีข้อใดถูกต้อง	

8. ข้อใดไม่ได้ใช้ในการคำนวณต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ

ก. วัตถุดิบทางตรงที่ใช้ไป	ข. ค่าแรงทางตรง
ค. ค่าใช้จ่ายในการผลิต	ง. งานระหว่างทำ
จ. ไม่มีข้อใดถูกต้อง	

9. ข้อใดไม่ได้ใช้ในการคำนวณกำไรขั้นต้นในกิจการผลิตสินค้า

ก. ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	ข. รายได้จากการขาย
ค. ต้นทุนขาย	ง. ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ
จ. ไม่มีข้อใดถูกต้อง	

10. ข้อใดคือการจัดสรรเข้าสินค้าสำเร็จรูปในกิจการผลิตสินค้าที่ถูกต้อง

ก. จัดสรรวัตถุดิบเข้าสินค้าสำเร็จรูป	ข. จัดสรรค่าแรงเข้าสินค้าสำเร็จรูป
ค. จัดสรรค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้าสินค้าสำเร็จรูป	ง. จัดสรรงานระหว่างทำเข้าสินค้าสำเร็จรูป
จ. ไม่มีข้อใดถูกต้อง	

โจทย์ที่ 1 สำหรับคำถามข้อ 11. – ข้อ 13.

บริษัท มณฑา จำกัด วันที่ 1 ม.ค. 25X1 ซื้อวัตถุดิบในการผลิตเสื้อทั้งหมด 100,000 บาท ในวันที่ 15 ม.ค. 25X1 มีการเบิกวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิตจำนวน 80,000 บาท โดยเป็นวัตถุดิบทางตรง จำนวน 70,000 บาท และวัตถุดิบทางอ้อม จำนวน 10,000 บาท

11. ณ วันที่ 15 ม.ค. 25X1 บัญชีงานระหว่างทำ มียอดคงเหลือเท่ากับเท่าใด

ก. 10,000 บาท	ข. 20,000 บาท
ค. 70,000 บาท	ง. 80,000 บาท
จ. 100,000 บาท	

12. ณ วันที่ 15 ม.ค. 25X1 บัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต มียอดคงเหลือเท่ากับเท่าใด

ก. 10,000 บาท	ข. 20,000 บาท
ค. 70,000 บาท	ง. 80,000 บาท
จ. 100,000 บาท	

13. ณ วันที่ 15 ม.ค. 25X1 บัญชีวัตถุดิบ มียอดคงเหลือเท่ากับเท่าใด

ก. 10,000 บาท	ข. 20,000 บาท
ค. 70,000 บาท	ง. 80,000 บาท
จ. 100,000 บาท	

โจทย์ที่ 2 สำหรับคำถามข้อ 14. – ข้อ 16.

บริษัท มณฑา จำกัด วันที่ 20 ม.ค. 25X1 จ่ายค่าแรงพนักงานทั้งหมด 120,000 บาท โดยแบ่งเป็นค่าแรงของพนักงานในสำนักงานจำนวน 30,000 บาท ส่วนที่เหลือเป็นค่าแรงที่เกิดขึ้นในโรงงานซึ่งจัดเป็นค่าแรงทางตรงจำนวน 70,000 บาท และอีก 20,000 บาท จัดเป็นค่าแรงทางอ้อม

14. ณ วันที่ 20 ม.ค. 25X1 บัญชีงานระหว่างทำ มียอดคงเหลือเท่ากับเท่าใด

ก. 20,000 บาท	ข. 30,000 บาท
ค. 70,000 บาท	ง. 90,000 บาท
จ. 120,000 บาท	

15. ณ วันที่ 20 ม.ค. 25X1 บัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต มียอดคงเหลือเท่ากับเท่าใด

ก. 20,000 บาท	ข. 30,000 บาท
ค. 70,000 บาท	ง. 90,000 บาท
จ. 120,000 บาท	

16. ณ วันที่ 20 ม.ค. 25X1 บัญชีค่าแรง มียอดคงเหลือเท่ากับเท่าใด

ก. 20,000 บาท	ข. 30,000 บาท
ค. 70,000 บาท	ง. 90,000 บาท
จ. 120,000 บาท	

โจทย์ที่ 3 สำหรับคำถามข้อ 17. – ข้อ 20.

บริษัท มณฑา จำกัด วันที่ 30 ม.ค. 25X1 มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการผลิต ดังนี้ ค่าเช่าโรงงาน จำนวน 10,000 บาท ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องจักร จำนวน 5,000 บาท ค่าสาธารณูปโภค จำนวน 6,000 บาท และจัดสรรค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมดเข้าบัญชีงานระหว่างทำ (กำหนดให้ใช้วัตถุดิบทางอ้อมและค่าแรงทางอ้อมจาก โจทย์ที่ 1 และโจทย์ที่ 2)

17. ณ วันสิ้นงวดบัญชี 30 มกราคม 25X1 บัญชีวัตถุดิบทางอ้อม มียอดคงเหลือเท่ากับเท่าใด

ก. 10,000 บาท	ข. 20,000 บาท
ค. 21,000 บาท	ง. 51,000 บาท
จ. 72,000 บาท	

18. ณ วันสิ้นงวดบัญชี 30 มกราคม 25X1 บัญชีค่าแรงทางอ้อม มียอดคงเหลือเท่ากับเท่าใด

ก. 10,000 บาท	ข. 20,000 บาท
ค. 21,000 บาท	ง. 51,000 บาท
จ. 72,000 บาท	

19. ณ วันสิ้นงวดบัญชี 30 มกราคม 25X1 บัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต มียอดคงเหลือเท่ากับเท่าใด

ก. 10,000 บาท	ข. 20,000 บาท
ค. 21,000 บาท	ง. 51,000 บาท
จ. 72,000 บาท	

20. ณ วันสิ้นงวดบัญชี 30 มกราคม 25X1 บัญชีงานระหว่างทำ มียอดคงเหลือเท่ากับเท่าใด

ก. 10,000 บาท	ข. 20,000 บาท
ค. 21,000 บาท	ง. 51,000 บาท
จ. 72,000 บาท	

โจทย์ที่ 4 สำหรับคำถามข้อ 21. – ข้อ 23.

ใช้ข้อมูลจากโจทย์ที่ 1 โจทย์ที่ 2 และโจทย์ที่ 3 ในวันสิ้นงวดบัญชีวันที่ 31 ม.ค. 25X1 กิจการผลิตสินค้าเสร็จเป็นจำนวนเท่ากับ 160,000 บาท และกิจการได้รับเงินสดค่าขายสินค้า จำนวน 200,000 บาท โดยมีต้นทุนขายคิดเป็น 70% ของราคาขาย

21. ณ วันสิ้นงวดบัญชี 31 มกราคม 25X1 บัญชีงานระหว่างทำ มียอดคงเหลือเท่ากับเท่าใด

- ก. 20,000 บาท
- ข. 31,000 บาท
- ค. 140,000 บาท
- ง. 160,000 บาท
- จ. 360,000 บาท

22. ณ วันสิ้นงวดบัญชี 31 มกราคม 25X1 บัญชีสินค้าสำเร็จรูป มียอดคงเหลือเท่ากับเท่าใด

- ก. 20,000 บาท
- ข. 31,000 บาท
- ค. 140,000 บาท
- ง. 160,000 บาท
- จ. 360,000 บาท

23. ณ วันสิ้นงวดบัญชี 31 มกราคม 25X1 บัญชีต้นทุนขาย มียอดคงเหลือเท่ากับเท่าใด

- ก. 20,000 บาท
- ข. 31,000 บาท
- ค. 140,000 บาท
- ง. 160,000 บาท
- จ. 360,000 บาท

โจทย์ที่ 5 สำหรับคำถามข้อ 24. – ข้อ 28.

บริษัท มณฑา จำกัด ประกอบกิจการผลิตสินค้า กิจการใช้ระบบบัญชีแบบต่อเนื่องโดยมีรายละเอียดของสินค้า ดังนี้

	วัตถุดิบ	งานระหว่างทำ	สินค้าสำเร็จรูป
สินค้าคงเหลือต้นงวด (1 ม.ค. X5)	40,000	15,000	52,000
สินค้าคงเหลือปลายงวด (31 ม.ค. X5)	20,000	30,000	32,000

ในเดือนมกราคม 25X5 มียอดขายเป็นเงิน 1,000,000 บาท กิจการมีอัตรากำไรขั้นต้น 40% ของยอดขาย กิจการคิดค่าใช้จ่ายในการผลิต 130% ของค่าแรงทางตรง กิจการมีค่าใช้จ่ายในการผลิตงวดนี้ 260,000 บาท

24. การคำนวณหาต้นทุนขายของเดือนมกราคม 25X5 มีค่าเท่ากับเท่าใด

- ก. 135,000 บาท
- ข. 200,000 บาท
- ค. 580,000 บาท
- ง. 595,000 บาท
- จ. 600,000 บาท

25. การคำนวณหาต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จของเดือนมกราคม 25X5 มีค่าเท่ากับเท่าใด

- ก. 135,000 บาท
- ข. 200,000 บาท
- ค. 580,000 บาท
- ง. 595,000 บาท
- จ. 600,000 บาท

26. การคำนวณหาค่าแรงทางตรงของเดือนมกราคม 25X5 มีค่าเท่ากับเท่าใด

- ก. 135,000 บาท
- ข. 200,000 บาท
- ค. 580,000 บาท
- ง. 595,000 บาท
- จ. 600,000 บาท

27. การคำนวณหาวัตถุดิบทางตรงใช้ไปของเดือนมกราคม 25X5 มีค่าเท่ากับเท่าใด

- ก. 135,000 บาท
- ข. 200,000 บาท
- ค. 580,000 บาท
- ง. 595,000 บาท
- จ. 600,000 บาท

28. การคำนวณหาต้นทุนการผลิตของเดือนมกราคม 25X5 มีค่าเท่ากับเท่าใด

- ก. 135,000 บาท
- ข. 200,000 บาท
- ค. 580,000 บาท
- ง. 595,000 บาท
- จ. 600,000 บาท

โจทย์ที่ 6 สำหรับคำถามข้อ 29. – ข้อ 40.

บริษัท มณฑา จำกัด ประกอบกิจการผลิตเสื้อ กิจการใช้ระบบบัญชีแบบต่อเนื่อง เมื่อวันที่ 1 มกราคม 25X6 มียอดคงเหลือของบัญชีดังนี้

เงินสด	400,000 บาท
วัตถุดิบ (วัตถุดิบทางตรง 70%)	300,000 บาท
งานระหว่างทำ	400,000 บาท
สินค้าสำเร็จรูป (2,000 หน่วย)	200,000 บาท
เครื่องจักร	500,000 บาท
ลูกหนี้การค้า	100,000 บาท
เจ้าหนี้การค้า	350,000 บาท
ทุน-หุ้นสามัญ	1,500,000 บาท
กำไรสะสม	50,000 บาท

ในเดือนมกราคม 25X6 มีรายการค้าเกิดขึ้นดังนี้

ม.ค. 1	ซื้อวัตถุดิบ 1,000,000 บาท เป็นเงินสด โดยมีวัตถุดิบทางตรง 800,000 บาท
3	จ่ายค่าแรงคนงานและพนักงานในโรงงานเป็นเงิน 400,000 บาท
5	เก็บเงินจากลูกหนี้การค้า 30,000 บาท
10	ซื้อเชื่อวัตถุดิบทางตรง 300,000 บาท เงื่อนไขการชำระเงิน 2/10, n/30
15	มีค่าใช้จ่ายในการผลิตจำนวน 80,000 บาท ประกอบด้วยค่าวัสดุโรงงาน 30,000 บาท ค่าเช่าโรงงาน 20,000 บาท ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร 30,000 บาท
18	จ่ายเงินชำระหนี้ค่าซื้อวัตถุดิบทั้งจำนวน
25	มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสำนักงาน จำนวน 120,000 บาท ดังนี้ เงินเดือนผู้จัดการและพนักงาน 75,000 บาท ค่าเช่าสำนักงาน 35,000 บาท และค่าสาธารณูปโภค 10,000 บาท
29	เบิกวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิตทั้งสิ้น 1,500,000 บาท เป็นวัตถุดิบทางตรง จำนวน 1,300,000 บาท ส่วนที่เหลือเป็นวัตถุดิบทางอ้อม จัดสรรค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิตโดยเป็นค่าแรงทางตรง 70% ค่าแรงทางอ้อม 30% และโอนค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้าสู่กระบวนการผลิต
30	มีสินค้าที่ผลิตเสร็จในเดือนนี้จำนวน 22,000 หน่วย เป็นเงิน 2,200,000 บาท
31	ขายสินค้าจำนวน 20,000 หน่วย หน่วยละ 200 บาท

38. การคำนวณหาค่าแรงทางตรงของเดือนมกราคม 25X6 มีค่าเท่ากับเท่าใด

ก. 210,000 บาท	ข. 280,000 บาท
ค. 1,094,000 บาท	ง. 1,300,000 บาท
จ. 1,304,000 บาท	

39. การคำนวณหาต้นทุนขายของเดือนมกราคม 25X6 มีค่าเท่ากับเท่าใด

ก. 200,000 บาท	ข. 400,000 บาท
ค. 2,000,000 บาท	ง. 2,200,000 บาท
จ. 2,400,000 บาท	

40. การคำนวณหากำไรขั้นต้นของเดือนมกราคม 25X6 มีค่าเท่ากับเท่าใด

ก. 200,000 บาท	ข. 400,000 บาท
ค. 2,000,000 บาท	ง. 2,200,000 บาท
จ. 2,400,000 บาท	

แบบฝึกปฏิบัติบทที่ 7

แบบฝึกปฏิบัติ 1 การบันทึกบัญชีวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต

บริษัท มณฑา จำกัด วันที่ 1 ม.ค. 25X1 ซื้อวัตถุดิบในการผลิตเสียทั้งหมด 100,000 บาท ในวันที่ 15 ม.ค. 25X1 มีการเบิกวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิตจำนวน 80,000 บาท โดยเป็นวัตถุดิบทางตรง จำนวน 70,000 บาท และวัตถุดิบทางอ้อม จำนวน 10,000 บาท

ให้ทำ

- (1) บันทึกรายการค้าข้างต้นในสมุดรายวันทั่วไป
- (2) ผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภท
- (3) บัญชีวัตถุดิบจะมียอดคงเหลือวัตถุดิบจำนวนเท่าใด ให้แสดงเป็นรายการอะไรในงบแสดงฐานะการเงิน

คำตอบ (1) การบันทึกบัญชีของรายการค้าข้างต้นในสมุดรายวันทั่วไป มีดังต่อไปนี้

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

วันเดือนปี		รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X1							
ม.ค.	1						
		บันทึกซื้อวัตถุดิบ					
	15						
		บันทึกการจัดสรรวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต					

คำตอบ (2) ผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภท จะได้ดังนี้

วัตถุดิบ

วันเดือนปี		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	วันเดือนปี		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
25X1					25X1				
ม.ค.	1	เงินสด	รว.1		ม.ค.	15	งานระหว่างทำ		
							ค่าใช้จ่ายในการผลิต		
							ยอดยกไป		

งานระหว่างทำ

วันเดือนปี		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	วันเดือนปี		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
25X1					25X1				
ม.ค.	15	วัตถุดิบ	รว.1						

ค่าใช้จ่ายในการผลิต

วันเดือนปี		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	วันเดือนปี		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
25X1					25X1				
ม.ค.	15	วัตถุดิบ	รว.1						

คำตอบ (3) บัญชีวัตถุดิบจะมียอดคงเหลือวัตถุดิบจำนวน บาท ให้แสดงเป็น
ไว้ในงบแสดงฐานะการเงิน

แบบฝึกปฏิบัติ 2 การบันทึกบัญชีจำแนกประเภทค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิต

บริษัท มณฑา จำกัด วันที่ 20 ม.ค. 25X1 จ่ายค่าแรงพนักงานทั้งหมด 120,000 บาท โดยแบ่งเป็นค่าแรงของพนักงานในสำนักงานจำนวน 30,000 บาท ส่วนที่เหลือเป็นค่าแรงที่เกิดขึ้นในโรงงานซึ่งจัดเป็นค่าแรงทางตรง จำนวน 70,000 บาท และอีก 20,000 บาท จัดเป็นค่าแรงทางอ้อม

ให้ทำ

- (1) บันทึกรายการค้าข้างต้นในสมุดรายวันทั่วไป
- (2) ผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภท
- (3) บัญชีค่าแรงจะมียอดคงเหลือค่าแรงจำนวนเท่าใด ให้แสดงเป็นรายการอะไรในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

คำตอบ (1) การบันทึกบัญชีของรายการค้าข้างต้นในสมุดรายวันทั่วไป มีดังต่อไปนี้

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

วันเดือนปี		รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X1							
ม.ค.	20						
		บันทึกจ่ายค่าแรงพนักงาน					
		บันทึกจัดสรรค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิต					

คำตอบ (2) ผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภท จะได้ดังนี้

ค่าแรง

วันเดือนปี	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	วันเดือนปี	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
25X1				25X1			
ม.ค. 20	เงินสด	รว.1		ม.ค. 15	งานระหว่างทำ		
					ค่าใช้จ่ายในการผลิต		
					กำไรขาดทุน		

งานระหว่างทำ

วันเดือนปี	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	วันเดือนปี	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
25X1				25X1			
ม.ค. 20	ค่าแรง	รว.1					

ค่าใช้จ่ายในการผลิต

วันเดือนปี	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	วันเดือนปี	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
25X1				25X1			
ม.ค. 20	ค่าแรง	รว.1					

คำตอบ (3) บัญชีค่าแรงจะมียอดคงเหลือค่าแรงจำนวน บาท ให้แสดงเป็น
ไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

แบบฝึกปฏิบัติ 3 การบันทึกบัญชีโอนค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้างานระหว่างทำ

บริษัท มณฑา จำกัด วันที่ 30 ม.ค. 25X1 มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการผลิต ดังนี้ ค่าเช่าโรงงาน จำนวน 10,000 บาท ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องจักร จำนวน 5,000 บาท ค่าสาธารณูปโภค จำนวน 6,000 บาท และจัดสรรค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมดเข้าบัญชีงานระหว่างทำ (กำหนดให้ใช้วัตถุดิบทางอ้อมและค่าแรงทางอ้อมจากแบบฝึกปฏิบัติ 1 และแบบฝึกปฏิบัติ 2)

ให้ทำ

บันทึกรายการค้าข้างต้นในสมุดรายวันทั่วไป

คำตอบแบบฝึกปฏิบัติ 3 การบันทึกบัญชีของรายการค้าข้างต้นในสมุดรายวันทั่วไป มีดังต่อไปนี้

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

วันเดือนปี		รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X1							
ม.ค.	30						
		บันทึกจ่ายค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการผลิต					
		บันทึกโอนค่าใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต					
		บันทึกโอนค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้าสู่งานระหว่างทำ ประกอบด้วย วัตถุดิบทางอ้อม บาท ค่าแรงทางอ้อม บาท และค่าใช้จ่ายในการผลิต บาท					

แบบฝึกปฏิบัติ 4 การบันทึกบัญชีโอนสินค้าสำเร็จรูปเป็นต้นทุนขาย

ใช้ข้อมูลจากแบบฝึกปฏิบัติ 1 แบบฝึกปฏิบัติ 2 และแบบฝึกปฏิบัติ 3 ในวันสิ้นงวดวันที่ 31 ม.ค. 25X1 กิจการผลิตสินค้าเสร็จเป็นจำนวนเท่ากับ 160,000 บาท และกิจการได้รับเงินสดค่าขายสินค้า จำนวน 200,000 บาท โดยมีต้นทุนขายคิดเป็น 70% ของราคาขาย

ให้ทำ

- (1) บันทึกรายการค้าข้างต้นในสมุดรายวันทั่วไป
- (2) นำรายการค้าทั้งหมดที่เกิดขึ้นในแบบฝึกปฏิบัติ 1 ถึง แบบฝึกปฏิบัติ 4 มาผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภท

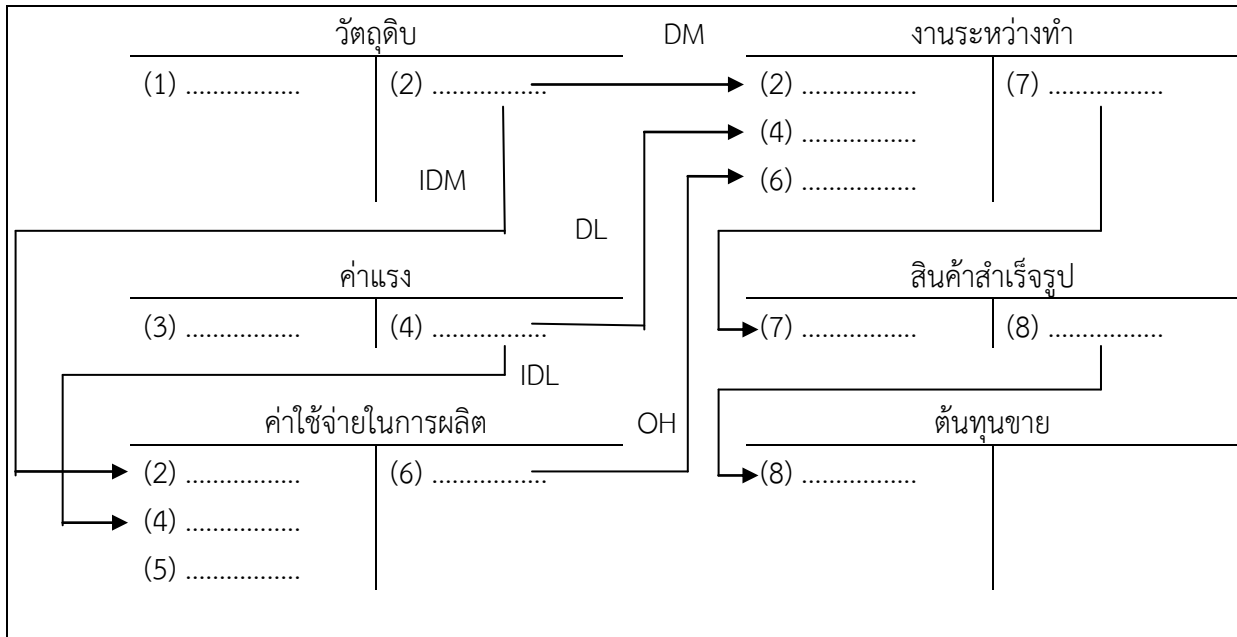
คำตอบ (1) การบันทึกบัญชีของรายการค้าข้างต้นในสมุดรายวันทั่วไป มีดังต่อไปนี้

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

วันเดือนปี		รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X1							
ม.ค.	31						
		บันทึกสินค้าสำเร็จรูป					
		บันทึกขายสินค้าเป็นเงินสด					
		บันทึกต้นทุนขายสินค้า					

คำตอบ (2) นำรายการค้าทั้งหมดที่เกิดขึ้นในแบบฝึกปฏิบัติ 1 ถึง แบบฝึกปฏิบัติ 4 มาผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภท

(1) การซื้อวัตถุดิบ	(5) บันทึกค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต
(2) การจัดสรรวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต DM คือ วัตถุดิบทางตรง IDM คือ วัตถุดิบทางอ้อม	(6) โอนค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้าบัญชีงานระหว่างทำ OH ค่าใช้จ่ายในการผลิต
(3) การบันทึกค่าแรง	(7) โอนงานระหว่างทำเป็นสินค้าสำเร็จรูป ตาม จำนวนที่ผลิตเสร็จ
(4) การจัดสรรค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิต DL คือ ค่าแรงทางตรง IDL คือ ค่าแรงทางอ้อม	(8) โอนสินค้าสำเร็จรูปเป็นต้นทุนขาย

แบบฝึกปฏิบัติ 5 การคำนวณในกิจการผลิตสินค้าที่ใช้ระบบบัญชีแบบต่อเนื่อง

บริษัท มณฑา จำกัด ประกอบกิจการผลิตสินค้า กิจการที่ใช้ระบบบัญชีแบบต่อเนื่องโดยมีรายละเอียดของสินค้า ดังนี้

	วัตถุดิบ	งานระหว่างทำ	สินค้าสำเร็จรูป
สินค้าคงเหลือต้นงวด (1 ม.ค. X5)	40,000	15,000	52,000
สินค้าคงเหลือปลายงวด (31 ม.ค. X5)	20,000	30,000	32,000

ในเดือนมกราคม 25X5 มียอดขายเป็นเงิน 1,000,000 บาท กิจการมีอัตรากำไรขั้นต้น 40% ของยอดขาย กิจการคิดค่าใช้จ่ายในการผลิต 130% ของค่าแรงทางตรง กิจการมีค่าใช้จ่ายในการผลิตงวดนี้ 260,000 บาท

ให้ทำ

- (1) การคำนวณหาต้นทุนขายของเดือนมกราคม 25X5
- (2) การคำนวณหาต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จในเดือนมกราคม 25X5
- (3) การคำนวณค่าแรงทางตรงในเดือนมกราคม 25X5
- (4) การคำนวณวัตถุดิบทางตรงใช้ไปในเดือนมกราคม 25X5

คำตอบ (1) การคำนวณหาต้นทุนขายของเดือนมกราคม 25X5

อัตรากำไรขั้นต้น หมายถึง อัตรากำไรที่เกิดจากค่าขายหลังหักต้นทุนขายเทียบกับค่าขาย กิจการมีอัตรากำไรขั้นต้น 40% ของยอดขาย นั่นคือ กำไรขั้นต้น 40 บาท = ยอดขาย 100 บาท - ต้นทุนขาย 60 บาท

ต้นทุนขาย	=	% ของยอดขาย	=	% X
	=	บาท		

ดังนั้น ต้นทุนขายของเดือนมกราคม 25X5 มีค่าเท่ากับ บาท

คำตอบ (2) การคำนวณหาต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จในเดือนมกราคม 25X5

ต้นทุนขาย	=	สินค้าสำเร็จรูปต้นงวด	+	ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ	-	สินค้าสำเร็จรูปปลายงวด
	=		+	ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ	-	
ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ	=		-		+	
	=					

ดังนั้น ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จในเดือนมกราคม 25X5 เท่ากับ บาท

คำตอบ (3) การคำนวณค่าแรงทางตรงในเดือนมกราคม 25X5

จากโจทย์ กิจกรรมคิดค่าใช้จ่ายในการผลิต 130% ของค่าแรงทางตรง และมีค่าใช้จ่ายในการผลิต 260,000 บาท นั่นคือ ค่าใช้จ่ายในการผลิต 130 บาท เท่ากับ ค่าแรงทางตรง 100 บาท

ค่าแรงทางตรง	=	X ค่าใช้จ่ายในการผลิต	=	X
	=			

ดังนั้น ค่าแรงทางตรงในเดือนมกราคม 25X5 เท่ากับ บาท

คำตอบ (4) การคำนวณวัตถุดิบทางตรงใช้ไปในเดือนมกราคม 25X5

จากการคำนวณ (2) ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ เท่ากับ บาท การคำนวณ (3) ค่าแรงทางตรง เท่ากับ บาท และจากโจทย์ ค่าใช้จ่ายในการผลิต เท่ากับ บาท

	วัตถุดิบ	งานระหว่างทำ	สินค้าสำเร็จรูป
สินค้าคงเหลือต้นงวด (1 ม.ค. X5)	40,000	15,000	52,000
สินค้าคงเหลือปลายงวด (31 ม.ค. X5)	20,000	30,000	32,000

ดังนั้น การคำนวณหาวัตถุดิบทางตรงใช้ไป มีดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ใช้ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จเพื่อคำนวณหาต้นทุนการผลิต

ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ	=	ต้นทุนการผลิต	+	งานระหว่างทำต้นงวด	-	งานระหว่างทำปลายงวด
	=	ต้นทุนการผลิต	+		-	
ต้นทุนการผลิต	=		-		+	
	=					

ขั้นที่ 2 ใช้ต้นทุนการผลิต (ที่คำนวณได้ในขั้นที่ 1) เพื่อหาวัตถุดิบทางตรงใช้ไป

ต้นทุนการผลิต	=	วัตถุดิบทางตรงใช้ไป	+	ค่าแรงทางตรง	+	ค่าใช้จ่ายในการผลิต
	=	วัตถุดิบทางตรงใช้ไป	+		+	
วัตถุดิบทางตรงใช้ไป	=		-		-	
	=					

แบบฝึกปฏิบัติ 6 การบันทึกบัญชีในกิจการผลิตสินค้าที่ใช้ระบบบัญชีแบบต่อเนื่อง

บริษัท มณฑา จำกัด ประกอบกิจการผลิตเสื้อ กิจการใช้ระบบบัญชีแบบต่อเนื่อง เมื่อวันที่ 1 มกราคม 25X6 มียอดคงเหลือของบัญชีดังนี้

เงินสด	400,000 บาท
วัตถุดิบ (วัตถุดิบทางตรง 70%)	300,000 บาท
งานระหว่างทำ	400,000 บาท
สินค้าสำเร็จรูป (2,000 หน่วย)	200,000 บาท
เครื่องจักร	500,000 บาท
ลูกหนี้การค้า	100,000 บาท
เจ้าหนี้การค้า	350,000 บาท
ทุน-หุ้นสามัญ	1,500,000 บาท
กำไรสะสม	50,000 บาท

ในเดือนมกราคม 25X6 มีรายการค้าเกิดขึ้นดังนี้

ม.ค. 1	ซื้อวัตถุดิบ 1,000,000 บาท เป็นเงินสด โดยมีวัตถุดิบทางตรง 800,000 บาท
3	จ่ายค่าแรงคนงานและพนักงานในโรงงานเป็นเงิน 400,000 บาท
5	เก็บเงินจากลูกหนี้การค้า 30,000 บาท
10	ซื้อเชื่อวัตถุดิบทางตรง 300,000 บาท เงื่อนไขการชำระเงิน 2/10, n/30
15	มีค่าใช้จ่ายในการผลิตจำนวน 80,000 บาท ประกอบด้วยค่าวัสดุโรงงาน 30,000 บาท ค่าเช่าโรงงาน 20,000 บาท ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร 30,000 บาท
18	จ่ายเงินชำระหนี้ค่าซื้อวัตถุดิบทั้งจำนวน
25	มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสำนักงาน จำนวน 120,000 บาท ดังนี้ เงินเดือนผู้จัดการและพนักงาน 75,000 บาท ค่าเช่าสำนักงาน 35,000 บาท และค่าสาธารณูปโภค 10,000 บาท
29	เบิกวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิตทั้งสิ้น 1,500,000 บาท เป็นวัตถุดิบทางตรง จำนวน 1,300,000 บาท ส่วนที่เหลือเป็นวัตถุดิบทางอ้อม จัดสรรค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิตโดยเป็นค่าแรงทางตรง 70% ค่าแรงทางอ้อม 30% และโอนค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้าสู่กระบวนการผลิต
30	มีสินค้าที่ผลิตเสร็จในเดือนนี้จำนวน 22,000 หน่วย เป็นเงิน 2,200,000 บาท
31	ขายสินค้าจำนวน 20,000 หน่วย หน่วยละ 200 บาท

ให้ทำ

- (1) บันทึกรายการค้าข้างต้นในสมุดรายวันทั่วไป
- (2) ผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภท

คำตอบ (1) การบันทึกบัญชีของรายการค้าข้างต้นในสมุดรายวันทั่วไป มีดังต่อไปนี้

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

วันเดือนปี	รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต	เครดิต
25X6				
ม.ค. 1				
	บันทึกซื้อวัตถุดิบ			
3				
	บันทึกจ่ายค่าแรงเป็นเงินสด			
5				
	บันทึกรับชำระเงินจากลูกหนี้			
10				
	บันทึกซื้อวัตถุดิบเป็นเงินเชื่อ			
15				
	บันทึกค่าใช้จ่าย			
	บันทึกโอนค่าใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต			
	บันทึกจ่ายชำระหนี้ค่าซื้อวัตถุดิบ			

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 3

วันเดือนปี	รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X6						
25						
	บันทึกจ่ายค่าใช้จ่ายสำนักงาน					
29						
	บันทึกจัดสรรวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต					
	บันทึกจัดสรรค่าแรงเข้าสู่กระบวนการผลิต					
	งานระหว่างทำ (.....+.....+.....)					
	ค่าใช้จ่ายในการผลิต					
	บันทึกโอนค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้างานระหว่างทำ					
30						
	บันทึกโอนงานระหว่างทำเป็นสินค้าสำเร็จรูป					
31						
	บันทึกขายสินค้าเป็นเงินสด					
	บันทึกต้นทุนขาย					

บัญชีแยกประเภทของบัญชีคุมยอดวัตถุดิบ คุมยอดค่าแรง และคุมยอดค่าใช้จ่ายในการผลิต งานระหว่างทำ สินค้าสำเร็จรูป และต้นทุนขาย

วัตถุดิบ	
/	(5)
(1)	(6)
(3)	/
/	

งานระหว่างทำ	
/	(9)
(6)	
(7)	
(8)	/
/	

ค่าแรง	
(2)	(7)

สินค้าสำเร็จรูป	
/	(10)
(9)	/
/	

ค่าใช้จ่ายในการผลิต	
(4)	(8)
(6)	
(7)	

ต้นทุนขาย	
(10)	

แบบฝึกปฏิบัติ 7 การจัดทำต้นทุนการผลิตในกิจการผลิตสินค้าที่ใช้ระบบบัญชีแบบต่อเนื่อง

ใช้ข้อมูลจากแบบฝึกปฏิบัติ 6

ให้ทำ

งต้นทุนการผลิตประจำงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 25X6

คำตอบแบบฝึกปฏิบัติ 7 การจัดทำต้นทุนการผลิตประจำงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 25X6 มีดังนี้

บริษัท มณฑา จำกัด
งต้นทุนการผลิต
ประจำงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 25X6

หน่วย : บาท

วัตถุดิบทางตรงใช้ไป		
วัตถุดิบทางตรงต้นงวด (.....)		
บวก วัตถุดิบทางตรงระหว่างงวด (.....)		
วัตถุดิบทางตรงที่มีไว้ใช้		
หัก วัตถุดิบทางตรงปลายงวด (.....)		
ค่าแรงงานทางตรง (.....)		
ค่าใช้จ่ายในการผลิต		
วัตถุดิบทางอ้อมใช้ไป (.....)		
ค่าแรงทางอ้อมใช้ไป (.....)		
ค่าวัสดุโรงงาน		
ค่าเช่าโรงงาน		
ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร		
รวมต้นทุนการผลิต		
บวก งานระหว่างทำต้นงวด		
หัก งานระหว่างทำปลายงวด		
ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ		<u>2,200,000</u>

แบบฝึกปฏิบัติ 8 การจัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและงบแสดงฐานะการเงินในกิจการผลิตสินค้าที่ใช้ระบบบัญชีแบบต่อเนื่อง

ใช้ข้อมูลจากแบบฝึกปฏิบัติ 6

ให้ทำ

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จประจำงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 25X6

คำตอบแบบฝึกปฏิบัติ 8 การจัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จประจำงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 25X6 มีดังนี้

บริษัท มณฑา จำกัด
งบกำไรขาดทุน
ประจำงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 25X6

หน่วย : บาท

รายได้จากการขาย (.....)		
ต้นทุนขาย		
สินค้าสำเร็จรูปต้นงวด		
บวก ต้นทุนสินค้าผลิตเสร็จ		
ต้นทุนสินค้าที่มีไว้เพื่อขาย		
หัก สินค้าสำเร็จรูปปลายงวด		
กำไรขั้นต้น		
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร		
เงินเดือน		
ค่าเช่าสำนักงาน		
ค่าสาธารณูปโภค		
กำไรสุทธิ		<u>1,880,000</u>

แบบฝึกปฏิบัติ 9 การจัดทำงบแสดงฐานะการเงินในกิจการผลิตสินค้าที่ใช้ระบบบัญชีแบบต่อเนื่อง
 ใช้ข้อมูลจากแบบฝึกปฏิบัติ 6
 ให้ทำ

งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 มกราคม 25X6

คำตอบแบบฝึกปฏิบัติ 9 การจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 มกราคม 25X6 มีดังนี้

บริษัท มณฑา จำกัด
 งบแสดงฐานะการเงิน
 ณ วันที่ 31 มกราคม 25X6

หน่วย : บาท

สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสด		
ลูกหนี้การค้า		
สินค้าคงเหลือ		
วัตถุดิบ (.....)		
งานระหว่างทำ		
สินค้าสำเร็จรูป (.....)		
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
เครื่องจักร		
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องจักร		
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
รวมสินทรัพย์		<u>3,780,000</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้การค้า		
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุนหุ้นสามัญ		
กำไรสะสม (.....)		
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		<u>3,780,000</u>

แบบฝึกปฏิบัติ 10 การจัดทำต้นทุนการผลิตในกิจการผลิตสินค้าที่ใช้ระบบบัญชีแบบสิ้นงวด

ในระหว่างปี 25X9 บริษัท มณฑา จำกัด มีข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ ดังนี้

รายการ	หน่วย : บาท
วัตถุดิบคงเหลือต้นงวด	30,000
วัตถุดิบคงเหลือปลายงวด	26,000
ซื้อวัตถุดิบ	180,000
ค่าขนส่งเข้า	1,000
ส่งคืน	3,000
ค่าแรงทางตรง	105,000
ค่าแรงทางอ้อม	8,000
เงินเดือนผู้ควบคุมงาน	10,000
ค่ากำลังไฟฟ้า	13,000
ค่าซ่อมแซมโรงงานและเครื่องจักร	5,000
ค่าวัสดุโรงงานที่ใช้	5,000
ค่าเบี้ยประกันโรงงาน	2,400
ค่าเสื่อมราคาโรงงาน	16,500
ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร	13,500
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดโรงงาน	2,000
งานระหว่างทำต้นงวด	12,000
งานระหว่างทำปลายงวด	14,000

ให้ทำ

งต้นทุนการผลิตประจำงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 25X9

คำตอบแบบฝึกปฏิบัติ 10 การจัดทำต้นทุนการผลิตประจำงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 25X9 มีดังนี้

บริษัท มณฑา จำกัด
งบต้นทุนการผลิต
ประจำงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 25X9

หน่วย : บาท

วัตถุดิบทางตรงใช้ไป			
วัตถุดิบทางตรงต้นงวด			
<u>บวก</u> ซื้อวัตถุดิบ			
ค่าขนส่งเข้า			
<u>หัก</u> ส่งคืน			
วัตถุดิบทางตรงที่มีไว้ใช้			
<u>หัก</u> วัตถุดิบทางตรงปลายงวด			
ค่าแรงทางตรง			
ค่าใช้จ่ายในการผลิต :			
ค่าแรงทางอ้อม			
เงินเดือนผู้ควบคุมงาน			
ค่ากำลังไฟฟ้า			
ค่าซ่อมแซมโรงงานและเครื่องจักร			
ค่าวัสดุโรงงานที่ใช้			
ค่าเบี้ยประกันโรงงาน			
ค่าเสื่อมราคาโรงงาน			
ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร			
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดโรงงาน			
รวมต้นทุนการผลิต			
<u>บวก</u> งานระหว่างทำต้นงวด			
<u>หัก</u> งานระหว่างทำปลายงวด			
ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ			<u>360,400</u>

เอกสารอ้างอิง

ธานี หิรัญรัมย์ และคณะ. (2555). การบัญชีการเงิน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : วิทย์พัฒนา.

พยอม สิงห์เสน่ห์ และนริณช เมฆวิชัย. (2547). การบัญชีการเงิน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

อุษณีย์ ตั้งปฏิภาณ. (2556). เตรียมสอบบัญชีเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : เอ็มไอเอส